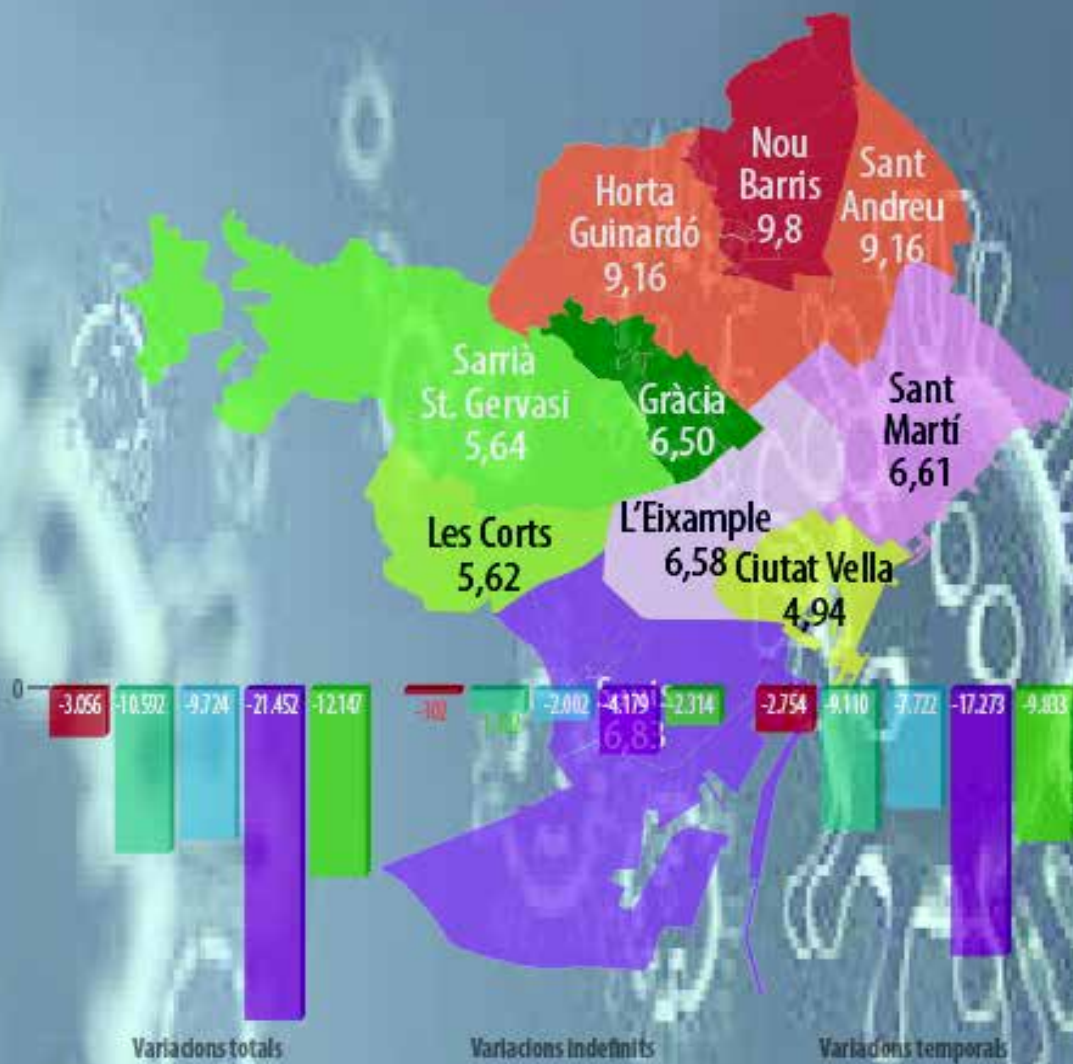

Informe i propostes sobre les repercussions de la Covid-19 a Barcelona

Índex

Presentació

Valoracions i propostes

De caràcter general

De caràcter específic

Sobre l'activitat econòmica

Sobre el treball

Sobre la qualitat de vida

Introducció

Renda tributària per unitat de consum i renda familiar disponible per barris

Taxa d'incidència de la pandèmia i nivell socioeconòmic per barris

Context sociolaboral i repercussions de la Covid-19

Atur registrat

Variacions per barris, sexe, edat, durada, activitats econòmiques i grups d'ocupació

Expedients de regulació temporal de l'ocupació

Per activitats econòmiques i nombre de persones afectades

Contractació

Variacions per sexe, edat, durada, activitats econòmiques i grups d'ocupació

Per un model econòmic i social inclusiu i de qualitat

Recull d'informes, dictàmens i Memòries Socioeconòmiques de Barcelona

PRESENTACIÓ

Els agents econòmics i socials més representatius de la ciutat van constituir el Consell Econòmic i Social de Barcelona el maig de 1992. Al llarg de tres dècades de funcionament han compartit diagnosi i propostes sobre les característiques i evolució del model i activitats econòmiques de la ciutat, sobre l'ocupació i la formació de la població activa barcelonina, i sobre un conjunt d'indicadors que permeten avaluar la qualitat de vida i el grau de cohesió social i territorial urbà.

Des dels seus inicis els acords han estat presos per consens mitjançant un diàleg permanent entre totes les organitzacions que el conformen, tot i que a les seves normes de funcionament està previst que la seva adopció es realitzi per majoria. Més enllà del compliment de les funcions que li van a ser conferides, el CESB ha aconseguit generar una cultura de treball on la concertació ha esdevingut una senya d'identitat.

A més a més, aquesta cultura de consens i concertació ha estat oberta i ha incorporat les reflexions i propostes realitzades per altres organismes i persones expertes que, sense ser membres del CESB, han participat en l'elaboració de diversos documents, jornades, informes i estudis.

Les matèries sobre les quals el CESB emet les seves anàlisis, valoracions i propostes i recomanacions són de dos tipus:

A.- Preceptives. Estan definides i regulades a l'article 3 dels seus Estatuts, i estan vinculades a les polítiques municipals.

B.- D'iniciativa pròpia. A proposta de qualsevol conseller(a) o institució del CESB sobre aspectes socioeconòmics d'interès per a la ciutat.

Els resultats dels debats del CESB es publiquen sota diferents formats:

1.- Dictàmens. Afecten fonamentalment a les polítiques municipals.

2.- Informes. Vinculats a matèries específiques de la vida econòmica, social i cultural de la ciutat per aprofundir en el seu coneixement i evolució.

3.- Estudis. Aborden, des d'una perspectiva prospectiva, aspectes concrets de les potencialitats de la ciutat. Són elaborats per persones i institucions expertes.

També, i anualment, el CESB elabora la Memòria Socioeconòmica de Barcelona, on es recull i sintetitzen els indicadors més rellevants de l'activitat econòmica, l'ocupació i la qualitat de vida a la ciutat, juntament amb un seguit d'articles de personalitats al voltant d'un tema únic. Al darrer capítol de la Memòria es recullen les valoracions i propostes que el CESB considera que s'haurien de desenvolupar, ja sigui per corregir les tendències negatives o per potenciar les fortaleses de la ciutat en determinats àmbits, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les persones que viuen i treballen a Barcelona, així com per a consolidar la cohesió social i corregir els desequilibris entre barris.

L'autonomia i independència del CESB, reconeguda a la Carta Municipal de Barcelona, ha permès mantenir aquesta metodologia de treball, i amb ella la continuïtat dels documents elaborats i aprovats al llarg de gairebé 30 anys ininterrompudament, la qual cosa ens permet presentar un seguit de suggeriments que creiem que poden ser útils per encarar els reptes i repercussions derivats de la pandèmia.

Barcelona 17 de juny de 2020

Juan José Casado
President en funcions del CESB

Valoracions i propostes

De caràcter general

La reacció de les institucions i de la majoria de les entitats de la societat civil organitzada barcelonina davant les repercussions de la Covid-19 ha estat, un cop més, un exemple de responsabilitat i solidaritat on tothom ha aportat els coneixements, experiència i compromís per fer-les front.

Hem de destacar que des de l'Ajuntament, tan bon punt es va declarar l'estat de alarma, es van desenvolupar nombroses iniciatives i intervencions en múltiples àmbits com els de suport als centres sociosanitaris, ajuts a les famílies vulnerables, etc.; les entitats del Tercer Sector han complert amb escreix les seves finalitats de lluita contra la pobresa i les necessitats de les persones més desfavorides; els agents econòmics i socials han col·laborat en l'assessorament i en la implementació de les mesures posades en marxa para minimitzar els efectes de la suspensió de les activitats econòmiques no essencials.

En aquesta suma d'esforços, l'Ajuntament de Barcelona va proposar un Pacte de Ciutat que agrupés el màxim nombre d'entitats socials i ciutadanes. Considerem que aquesta cerca de solucions, basada en el diàleg i el consens, és la millor estratègia per aconseguir un compromís estable i durador, i alhora per avançar en la transició cap a un model productiu sostenible, fonamentat en l'ús intensiu del coneixement on el treball de qualitat i la cohesió social siguin senyals d'identitat.

Amb l'esclat de la crisi de 2008, vàrem definir cinc àmbits d'intervenció de les polítiques públiques que cal recordar:

- 1.- Protecció social.
- 2.- Inversió productiva.
- 3.- Model de ciutat.
- 4.- Infraestructures.
- 5.- Inversió i contractació pública.

Els mateixos en què considerem necessari intervenir per pal·liar i avançar en la reactivació, sense oblidar la importància d'unes polítiques actives d'ocupació adaptades a la nova realitat del mercat de treball, tant des de la vessant de la demanda com de l'oferta.

Cal una reforma estructural de la finances locals que permeti mobilitzar les possibilitats que ofereixen les hisendes públiques cara el procés de reactivació econòmica. Això implica, d'una banda, fer possible la utilització dels romanents i dels superàvits municipals via modificació de la Llei Orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, de l'altra, flexibilitzar els compromisos sobre dèficits de les administracions públiques davant les autoritats comunitàries, i, per últim, donar resposta a la precarietat de les hisendes públiques locals d'acord amb els serveis que es presten.

La sortida de la crisi i la reactivació de l'economia, segons David Sassoli, president del Parlament Europeu, ha de contemplar ajuts a les persones i reformes estructurals.

De caràcter específic

1.- Sobre l'activitat econòmica

Totes les previsions dels organismes oficials coincideixen en assenyalar que la crisi econòmica serà molt intensa i que comportarà una significativa pèrdua d'ocupació.

Els informes del Banc d'Espanya afirmen que les persones més afectades seran les dones, el jovent, les de menor nivell formatiu i les que treballaven amb contractes temporals. Quant a les activitats que registraran una demanda més feble destaca transport de viatgers, hosteleria, restauració i lleure.

Des d'una perspectiva global considerem que la recuperació econòmica ha de contemplar diverses dimensions:

A.- La territorial. L'àmbit ha d'abastar el conjunt de la regió metropolitana, explorant i reforçant les especialitats de l'actual teixit productiu. En aquest context la millora de les infraestructures de mobilitat i de logística és fonamental.

B.- La productiva. Alhora que cal consolidar els sectors madurs de la indústria tradicional mitjançant l'R+D+i s'ha d'afavorir l'aflorentament d'activitats basades en l'ús intensiu del coneixement, i el desenvolupament de l'economia circular.

C.- La complementarietat. S'han d'impulsar aliances estratègiques entre les empreses amb la finalitat d'aconseguir una massa crítica competitiva, i entre aquestes i el món universitari i els centres de recerca per facilitar que la innovació i la transferència de tecnologia arribin al conjunt del teixit productiu.

D.- L'especialització i la diversificació. Cal definir els sectors estratègics que es prioritzaran per aconseguir el màxim rendiment i eficàcia dels recursos disponibles. En més d'un document el CESB ha destacat les potencialitats d'alguns com el sanitari, l'energia, l'alimentació, la logística i la distribució i l'automòbil.

En aquestes activitats, Barcelona i la seva àrea metropolitana compten amb un posicionament geoestratègic excel·lent, infraestructures i equipaments de qualitat, població jove amb alts nivells de formació i institucions capdavanteres en ciència i recerca.

No obstant això, atès que els recursos disponibles per fer front a un repte d'aquesta magnitud són limitats, cal que les administracions públiques es coordinin per treballar en la mateixa direcció sumant els esforços del sector privat i la participació dels agents econòmics i socials.

La planificació estratègica ha d'estar fonamentada en un marc de diàleg i cooperació entre tots els agents que intervenen en el territori, i Barcelona ha d'assumir el lideratge del canvi d'una regió amb capacitat innovadora i de transformació.

Un factor clau en aquest procés és l'impuls de l'anomenada Indústria 4.0 i el desenvolupament de les tecnologies disruptives que marcaran el futur de l'economia i del progrés.

Tot i que fins ara no hem fet esment, el turisme és una de les activitats econòmiques amb més pes i repercussions sobre la ciutat, tant en matèria d'ingressos com de lloc de treball, alhora que exerceix de tractor d'altres serveis. També hem d'assenyalar que el seu creixement exponencial els darrers anys ha tingut efectes socials i sobre la convivència que cal corregir i reequilibrar, per tal d'aconseguir que sigui una activitat sostenible socialment i econòmicament.

Des del CESB sempre hem assenyalat la necessitat d'apostar per un model de turisme de qualitat, enfront al de masses i de baix cost. Per aconseguir-ho i garantir el seu futur cal un model basat en serveis de qualitat i en millores en la professionalització de les persones que hi treballen. Cal evitar la banalització del turisme a la ciutat, impulsant el turisme familiar, cultural i de negocis i congressos, entre d'altres.

2.- Sobre el treball

Per a la Sra. Von der Leyen, presidenta de la Comissió Europea, "els esdeveniments recents han provocat que es reclamin encara majors esforços per part de la UE per a reduir les desigualtats salarials i la pobresa de les persones ocupades, que estan en augment". La Comissió proposa als països que tots els sistemes siguin adequats, amb una cobertura suficient, que incloguin consultes exhaustives als interlocutors socials i que disposin d'un mecanisme adequat d'actualització.

Aquesta crisi també ha tornat a recuperar el debat sobre el temps de treball. La creixent utilització del teletreball i la presència de canvis tecnològics que afecten a l'entorn de treball i al model productiu han de propiciar un debat dels agents socials i les administracions respecte els seus efectes sobre la gestió del treball.

El CESB, any rere any, ha advertit dels riscos de mantenir unes taxes de temporalitat massa elevades i bretxes salarials de gènere i intergeneracionals en les que les dones i el jovent són les persones més afectades.

L'ús abusiu de la contractació temporal, especialment la de molt curta durada, ha estat i continua sent un dels problemes que cal abordar.

Els majors desequilibris entre oferta i demanda laboral els trobem entre les persones de baix nivell formatiu, ja que moltes d'elles un cop perden la seva feina passen al grup d'aturades de llarga durada i el jovent amb formació superior que moltes vegades ha de buscar el seu desenvolupament professional en altres indrets.

A més a més, la manca d'oportunitats professionals satisfactòries va donar lloc a una fuga de talent després de la crisi de 2008 amb un elevat cost econòmic per a la ciutat si considerem el cost de la seva formació i la pèrdua d'ingressos que aquestes persones hauríem generat si treballessin a Barcelona. Un cop més, tornem a destacar la necessitat de valorar el talent de les persones per aconseguir millorar la competitivitat del teixit productiu.

Amb relació a aquest col·lectiu, CaixaBank Research afirma que entre 2008 i 2016 el salari mitjà per als treballador(e)s de 20 a 24 anys va caure un 15% mentre els qui estaven entre els 25 i 29 anys perdien el 9%.

Quant a l'FP, i malgrat els esforços dels darrers anys, encara no està suficientment valorada socialment.

Tanmateix, malgrat les dificultats d'aquest col·lectiu per trobar una feina adequada al seu nivell formatiu, s'han de mantenir i millorar les seves taxes sobre la població activa donat que, cada cop més, el teixit productiu requerirà coneixements i competències vinculades a la formació superior, sigui universitària o CFGS.

Una altra feblesa que cal corregir és la subocupació, ja que entre altres efectes comporta una utilització ineficaç dels recursos econòmics i laborals. A la primera Memòria Socioeconòmica de Barcelona, editada l'any 1996, ja proposàvem prioritzar les polítiques actives d'ocupació vinculades a afavorir ocupacions estables.

A aquestes dinàmiques cal afegir la desocupació que la pandèmia previsiblement generarà. L'experiència ens demostra que caldran itineraris personalitzats d'orientació, informació i seguiment de les persones que cerquin feina, l'establiment de protocols de recol·locació davant de situació de tancament d'empreses i programes formatius per millorar l'ocupabilitat de les persones.

A més a més de polítiques actives d'ocupació adaptades a la nova situació i necessitats cal un redimensionament dels serveis públics d'ocupació, sobretot de les tasques d'intermediació.

Calen polítiques específiques per evitar que la població aturada de llarga durada pateixi situacions de pobresa severa i exclusió social. En aquest col·lectiu les dones són majoria.

Institucions com la Comissió Europea, l'FMI, l'OCDE o l'OIT recomanen polítiques que facilitin la distribució salarial, afavorir una educació de qualitat, una major vinculació entre formació i els llocs de treball, i reforçar les competències i les habilitats de les persones per aconseguir un creixement inclusiu.

3.- Sobre la qualitat de vida

La qualitat de vida és una variable en què incideixen diversos indicadors com educació i formació, cultura, lleure i esports, mediambient i sostenibilitat, accés a l'habitatge, salut pública, mobilitat, serveis d'atenció als col·lectius més vulnerables i renda familiar, entre d'altres. El seu desenvolupament i abast determinen el grau de cohesió social i territorial.

La qualitat i eficàcia dels serveis públics són les principals eines per complir amb el principi d'igualtat d'oportunitats i per prevenir l'exclusió social de les persones més desfavorides.

Un socioeconòmic just i sostenible és el resultat del desenvolupament de tots i cadascun dels factors esmentats.

A més a més, i més enllà de la seva influència en la vida quotidiana de les persones, són un actiu per a l'atracció i retenció d'activitats que cerquen territoris on es conjugui benestar i seguretat.

Entre les accions i polítiques que considerem prioritàries per millorar la qualitat de vida, alhora que creen ocupació, destaquem:

A.- Habitatge

En un context de contenció salarial i on l'atur i la temporalitat van ser una constant, trobem que l'increment de les taxes d'esforç per fer front als preus de l'arrendament van deixar fora del mercat a nombroses persones i famílies, especialment al jovent. L'any 2017, la taxa d'esforç mitjana de les persones menors de 25 anys era superior al 125%.

A l'informe sobre l'habitatge a Barcelona assenyalàvem altres dificultats per accedir a un habitatge com l'enduriment dels requisits per formalitzar els contractes de lloguer –fiances elevades, justificació dels ingressos anuals, rebuig a les persones amb contractes temporals...-

També advertíem que els canvis de residència forçats impedeixen una planificació acurada de nombrosos projectes vitals, donat que afecta a aspectes com la necessària estabilització de l'escolarització en el cas de famílies amb infants i el canvi de les rutines derivades de les relacions veïnals, així com del sentiment de pertinença a una comunitat.

Al mateix temps que cal actuar sobre els desequilibris esmentats, l'habitatge és un sector amb capacitat de generar ocupació que cal abordar en totes les seves magnituds amb la implicació de les institucions, els agents socials i els operadors per aconseguir adaptar l'oferta immobiliària a les necessitats de la ciutat, evitant la polarització i segregació residencial. Entre altres mesures proposem:

- **Increment del parc d'habitatge** de lloguer assequible adaptat a la demanda del jovent i de la gent gran.
- **Rehabilitació** d'edificis i recondicionament dels infrahabitatges.
- **Impuls de la instal·lació de plaques solars als edificis.** Revisió de l'Ordenança del medi ambient de Barcelona per estendre els sistemes d'aprofitament de l'energia solar per a la producció d'aigua calenta sanitària i per a la producció d'electricitat amb l'objectiu d'incrementar els 71.000 MWh en què s'estima la producció anual, mitjançant una fiscalitat.

B.- Mobilitat

Cal **millorar el transport públic urbà i interurbà**, tant la seva freqüència, com la seva confortabilitat.

La xarxa de Rodalies i la dels FGC facilitant haurien d'augmentar la capacitat dels aparcaments dissuasius.

Cal millorar la fluïdesa del trànsit a les rondes i a l'interior de la ciutat, **reduir la contaminació de l'aire i l'acústica.**

Proposem estudiar la possibilitat de **desincronitzar els horaris** de les activitats que generen més tràfic com ara el transport escolar i la càrrega i descàrrega de mercaderies.

Cal impulsar la utilització de **vehicles no contaminants** –elèctrics, híbrids i bicicletes-, així com els itineraris a peu.

C.- Mediambient i sostenibilitat

Entre altres mesures considerem que s'ha d'intervenir en:

La **reducció de la contaminació** de l'aire i l'acústica és quelcom imprescindible per millorar la qualitat de vida i la salut pública de la població barcelonina.

Cal **augmentar les àrees de verd urbà** pels seus impactes positius en la reducció de la contaminació, en la millora de la salut pública i la biodiversitat dels ecosistemes urbans.

És necessari **incrementar la recollida selectiva de residus** urbans per al seu reciclatge i reutilització tenint en compte que pot ser una activitat generadora d'ocupació.

D.- Educació i formació

L'educació i la formació són la clau per **garantir la igualtat d'oportunitats** a totes les persones independentment dels seus orígens o extracció socioeconòmica.

Cal **incrementar les places d'escoles bressol**, mantenint i actualitzant l'estratègia de vincular les tarifes a les rendes familiars dels usuaris, pels seus efectes sobre l'educació infantil i igualtat d'oportunitats, com a coadjuvant dels programes de conciliació familiar i facilitadores de la plena integració de la població femenina.

L'FP, els CFGM i els CFGS, ha de ser considerada una eina que millora la inserció laboral, alhora que facilita el desenvolupament de carreres professionals satisfactòries. Cal aprofundir en la vinculació amb el món laboral millorant les xarxes ja existents i la formació dual.

La **formació superior**, tant en les branques científiques, tecnològiques i humanistes és clau per al desenvolupament i implantació de l'R+D+i al si de les empreses, així com per al disseny de nous productes, materials i processos.

E.- Cultura

Cal recordar que davant de qualsevol conjuntura econòmica negativa la cultura és la gran oblidada sense tenir en compte que un teixit cultural ampli i divers és la matèria primera del coneixement i de la creativitat. Els seus efectes es troben des dels vincles comunitaris i interpersonals, fins a la innovació i millora del teixit productiu i el disseny i creació de nous productes i serveis.

Cal reconèixer els impactes de la tasca que realitzen les empreses i les persones que treballen en aquests sectors i millorar les seves condicions econòmiques, professionals i laborals.

La millora, increment i apropament d'equipaments culturals -biblioteques, sales d'exposicions, centres de creativitat...- als barris és una eina que facilita i assegura el progrés socioeconòmic i personal i garanteix una igualtat d'oportunitats real.

F.- Pobresa

Pràcticament des de la seva constitució, el CESB ha advertit que a les societats contemporànies s'estava generant un increment de la pobresa que més enllà de l'originada per la desocupació estava afectant persones que treballant tenien salaris que els impedièren emancipar-se i desenvolupar el seu projecte de vida.

Respecte als que perden la seva feina, observem el manteniment **d'altres taxes de persones aturades de llarga durada** -dones, persones majors de 45 anys i de baixos nivells formatius- conformen grups amb alts riscos de pobresa severa i d'exclusió social.

Un altre col·lectiu amb una situació similar ho constitueixen les **dones vídues amb pensions** per sota del llindar de la pobresa. També hem de fer esment a les **persones sense sostre i a les que treballen a l'economia informal i submergida**, ja que no generen cap mena de dret a prestacions per desocupació i pensions per jubilació. Bona part d'aquest col·lectiu està conformada per persones **immigrants amb i sense permís de residència**, entre les quals cal destacar a nombroses dones que fan feines de cura i de treball domèstic a les llars.

Considerem que **cal mantenir transferències socials** com les beques menjador i ajuts per fer front a l'impagament de lloguers i subministres bàsics. En aquest apartat cal reconèixer la tasca portada a terme per entitats del 3r. Sector Social i els serveis socials de l'Ajuntament. També proposem la **distribució gratuïta de kits d'higiene** que incloguin gels hidroalcohòlics i mascaretes per a les famílies i persones més vulnerables, atès que aquest és un cost difícilment assumible per a les rendes més baixes.

Davant d'aquest escenari considerem positiva la creació de l'ingrés mínim vital, atès que contribuirà a alleujar part d'aquestes situacions.

Respecte a aquesta matèria un estudi FUNCAS assenyala que aquesta política és molt eficient a l'hora de reduir la pobresa: "En conjunt, redueix la bretxa de pobresa entre els perceptors en un 85%".

Per a Rafael Doménech, responsable d'anàlisi econòmica de BBVA Research, "una opció seria una renda mínima que actuï com a trampolí per a accedir al mercat de treball".

Esther Duflo i Abhijit Banerjee, premis Nobel d'Economia, també recomanen la posada en marxa d'un Ingré s Súper-Bàsic Universal, una transferència regular d'efectiu que equivalgui a la quantitat necessària per a la supervivència bàsica.

G.- Salut pública

L'ONU ha demanat als països augmentar els seus recursos en salut mental tenint en compte que les repercussions de la pandèmia seran a llarg termini. En aquesta mateixa línia l'OMS insisteix als governs a augmentar "urgentment la inversió en serveis de salut mental". Tedros Adhanom, el seu director general, assegura que "l'impacte de la pandèmia en la salut mental de les persones ja és extremadament preocupant".

L'ONU apunta a un risc específic per al desenvolupament cognitiu de nens i adolescents i que les persones majors podrien tenir tendència a reduir les visites al metge per por al contagi.

Constatem que l'Agència de Salut Pública de Barcelona gestiona diferents programes d'informació i assessorament per a la prevenció de malalties i millora de la salut en diverses àrees i per a col·lectius molt diversos.

Considerem que als seus espais d'anàlisi i estudi s'hauria d'**incorporar les repercussions que la Covid-19 ha tingut sobre la salut mental de les persones**, especialment de les més grans i les més joves, així com elaborar i traslladar al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya una proposta sobre aquesta matèria per tal d'incorporar-la als serveis públics de salut.

INTRODUCCIÓ

Ens trobem davant d'una situació excepcional i desconeguda per la gravetat de les seves magnituds sanitàries, socials i econòmiques. Les generacions actuals estan patint les conseqüències de dos crisis globals en un breu espai de temps.

Quan gairebé semblava que la societat s'estava reposant de la crisi econòmica i financera de 2008, la pandèmia ha paralytitzat la majoria dels sectors i ha incrementat el nombre de persones sense feina en nombrosos àmbits.

A més a més, els seus efectes transcendeixen el món econòmic i laboral alterant l'organització i relacions de la vida quotidiana de les persones.

En l'aspecte laboral hem d'assenyalar una reducció interanual de la contractació registrada de més de 68 mil contractes, i de més de 56 mil entre gener i abril d'enguany.

Respecte a altres àmbits territorials, la ciutat experimenta, amb un 71%, la caiguda més gran interanual a la contractació, mentre a Catalunya és del 65% i a la província del 66%.

A l'atur registrat trobem les mateixes tendències, ja que des de gener fins a abril de 2020 augmenta en gairebé 16 mil persones, i una variació interanual propera al 25%.

En el vessant social constatem que, pràcticament, els espais relacionals s'estan veient afectats amb distintes intensitats, tant en el seu ús com en la seva organització.

Diverses institucions i especialistes adverteixen que la pandèmia i les mesures posades en marxa per a la seva contenció estan generant un estres individual i social que pot derivar en un increment del trastorn mental que cal preveure.

Organismes com l'ONU i l'OMS demanen "un increment urgent de la inversió en serveis de salut mental". El director general de l'Organització Mundial de la Salut afirma que "l'aïllament social, la por als contagis, i la pèrdua d'un familiar s'agreuja amb la pèrdua d'ingressos i molt sovint de la feina".

En aquest aspecte hem de fer esment a quatre col·lectius:

1.- Personal sanitari i de serveis essencials, per la pressió i condicions amb què s'han hagut d'enfrontar a la pandèmia.

2.- Infància i adolescència, ja que la solitud del confinament pot influir negativament en aspectes clau per al seu desenvolupament, socialització i aprenentatge.

3.- Jovent, que veu com s'allunyen les seves perspectives professionals i projectes de vida.

4.- Gent gran, que, a més a més, de patir la pandèmia amb major intensitat ha estat sotmesa a un excés informatiu sobre les seves vulnerabilitats. Segons organismes com l'OMS, l'ONU i metges i especialistes en salut pública, això pot portar a una reducció de les consultes i control ordinari de les seves malalties comuns o cròniques.

En l'aspecte econòmic cal esmentar, més enllà dels primers impactes, en el tancament temporal de nombroses activitats que poden esdevenir, en alguns casos, en tancaments totals o parcials definitius.

A la pèrdua i conseqüències de l'afebliment del teixit comercial i industrial, s'ha d'afegir l'impacte que suposarà la previsible caiguda del turisme, tan familiar com de professionals i congressos.

Però, més enllà del concepte fatalista de crisi com la caiguda de les taxes de creixement i d'increment de la desocupació, existeix una altra accepció que posa l'èmfasi en la necessitat de fer una anàlisi acurada de la situació que transcendeixi les percepcions per poder elaborar un pla d'actuació que contempli tots els escenaris possibles. Aquest pla hauria de ser capaç d'operar en dues línies temporals diferents:

A.- Conjuntural, per fer front a la immediatesa dels problemes socials i econòmics provocats per la crisi sanitària.

B.- Estructural, per definir un model propi de desenvolupament i que minimitzi les externalitats alienes.

En el primer cas, cal atendre, a més a més de la malaltia, la manca d'ingressos de les persones i la liquiditat de les empreses; en segon lloc, cal establir les bases d'un model productiu i econòmic sostenible i socialment compromès, amb capacitat de generar ocupacions de qualitat, i alhora de reduir les taxes de desocupació a mínims estructurals, és a dir, un objectiu de plena ocupació a mig i llarg termini.

En aquest apartat, els agents econòmics i socials de Barcelona, juntament amb els poder públics i les universitats com a proveïdores de coneixement es configuren com a actors essencials.

RENDA TRIBUTÀRIA I IRFD A BARCELONA

El 2017, darrer exercici de què es disposa de dades, segons l'Agència Tributària la renda tributària per unitat de consum a Barcelona eren 37.881 euros. El 61% de la població total es situava per sota d'aquesta mitjana i el 39% per sobre.

El barri amb major renda gairebé quadruplicava la registrada pel de menor ingressos, al mateix temps que multiplicava per 2,2 la renda mitjana. Aquests percentatges quantificant les diferències territorials dels recursos econòmics de la població barcelonina.

Els vint barris més benestants s'ubiquen als districtes de Sarrià-St. Gervasi (6), Les Corts (3), L'Eixample (4), Gràcia (3), Horta-Guinardó (2) i Sant Martí (2). Tots els barris de Sarrià-St. Gervasi i de Les Corts estan inclosos en aquesta categoria, mentre hi ha 4 districtes que no tenen cap barri en aquest apartat.

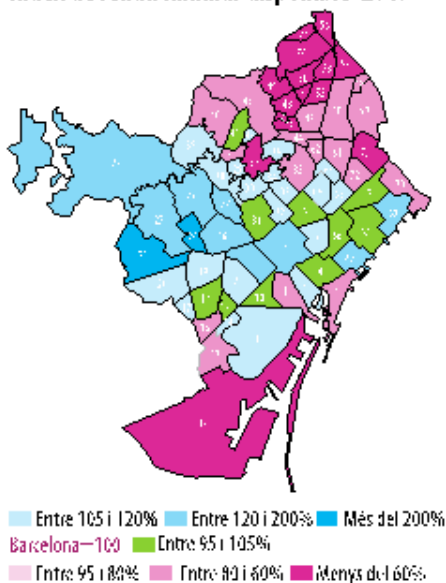
Segons l'índex de Renda Familiar Disponible elaborat per l'Ajuntament de Barcelona, el mateix any, el 58% de la població resident a Barcelona se situava per sota de l'índex de la ciutat (100), el 42% per sobre. En termes generals sembla que aquest indicador ofereix un menor desequilibri en la distribució de la renda quant a la població total, no obstant això i tal com veurem a continuació, les diferències entre els més benestants respecte als de menors índex augmenten, situació que es repeteix respecte a la mitjana.

D'acord amb aquest indicador, els barris amb major IRFD pertanyen als districtes de Ciutat Vella (1), L'Eixample (6), Les Corts (3), Sarrià-St. Gervasi (6), Gràcia (4) i Sant Martí (4). La novetat més rellevant és l'aparició del districte de Ciutat Vella i el Barri Gòtic. Aquest fet es pot explicar pels canvis demogràfics que aquesta zona de Barcelona ha experimentat els darrers anys, a partir de dues realitats: pèrdua de població total i canvis residencials.

En primer lloc, s'ha produït un canvi de la població immigrant segons països d'origen. Ha disminuït la provinent de països subdesenvolupats o en vies de desenvolupament, sobre tot Amèrica Llatina, o s'ha incrementat l'originària de països de l'entorn de la UE. Al mateix temps, una part dels domicilis han canviat d'ús.

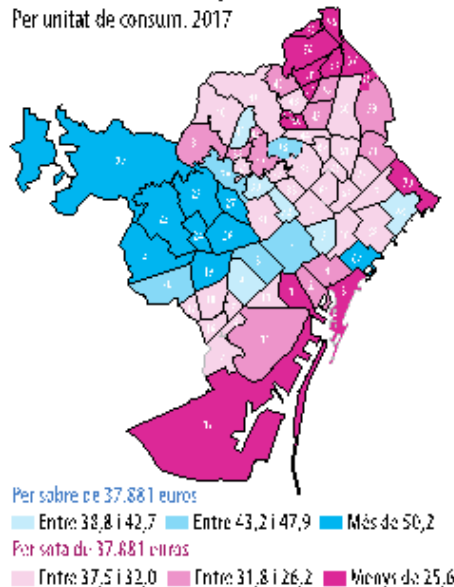
Atesa aquesta classificació, observem que a quinze barris (187.606 residents), la renda familiar se situa per sota del 60% de la mitjana, és a dir, per sota del llindar de la pobresa. D'aquests quinze barris un pertany a Sant Martí, un a Horta-Guinardó, un a Sant Andreu, un a Sants i onze a Nou Barris. Les xifres són eloqüents: Nou Barris és, de llarg, el districte més desfavorit i amb majors riscos de pobresa.

Índex de renda familiar disponible. 2017

Renda tributària mitjana en milers d'euros

Per unitat de consum. 2017

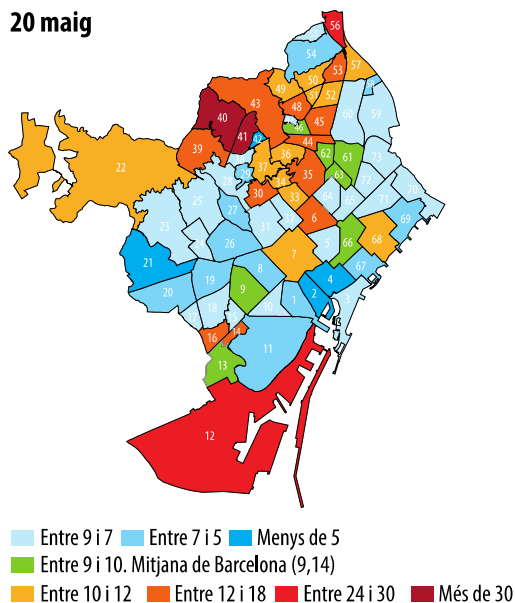
Per tal de veure les repercussions de la recessió econòmica de 2008 i evitar que aquestes es reproduïxin a la crisi actual, hem pres en consideració l'evolució d'aquest índex entre 2008 i 2017.

A vint-i-set barris, amb el 40% de la població total, l'IRFD ha millorat, d'aquests a tretze la variació de la seva renda va ser inferior al deu punts; a vuit l'increment es va situar entre 10 i 20 punts; i a sis per sobre del 20. Destaquen Diagonal Mar i el Front Marítim de Poblenou al districte de Sant Martí i Pedralbes a Les Corts, on les millores van ser de 45 i 54 punts, respectivament. A l'altre extrem de la classificació, dels 46 barris amb variacions negatives, hi ha vint-i-un en els que la baixa del seu índex oscil·la entre 10,6 i 37,2 punts. Els cinc barris amb majors descensos s'ubiquen als districtes de Sant Andreu (1), Sants (1), Nou Barris (2) i Sarrià-St. Gervasi (1). Cal assenyalar que les variacions negatives dels tres primers districtes són a barris amb IRFD per sota de la mitjana de la ciutat, mentre que l'experimentada a Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes és una caiguda d'un índex que a tots dos períodes era superior al valor atorgat a la ciutat (100), de 166 a 144.

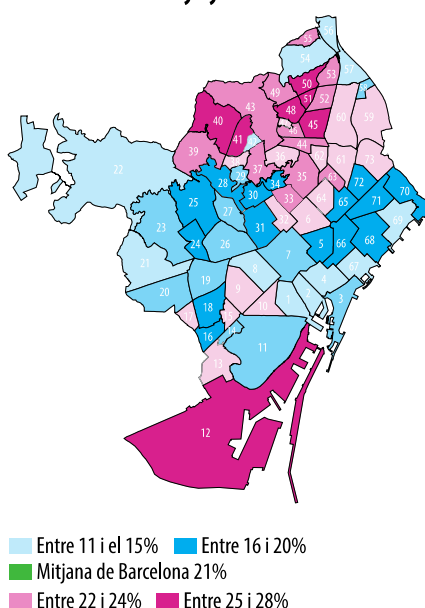
TAXA D'INCIDÈNCIA DE LA PANDEMIA I NIVELL SOCIOECONÒMIC

En relacionar el grau d'afectació de la pandèmia per barris amb la renda, ja sigui l'IRFD elaborat per l'Ajuntament de Barcelona o la que prové de l'Agència Tributària, observem que, en termes generals, a menor nivell socioeconòmic major taxa d'incidència de la Covid-19.

**Taxa d'incidència de la Covid-19 x 1.000 habitants
20 maig**

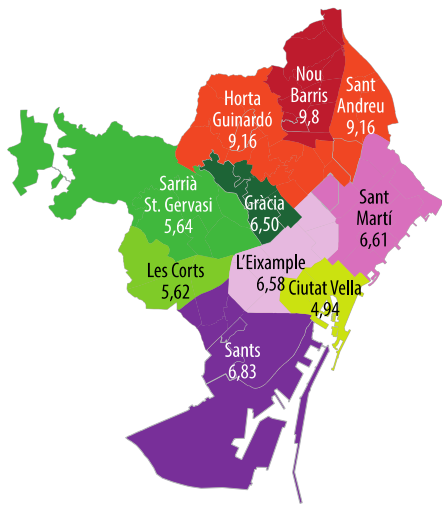
Població de 65 anys y més

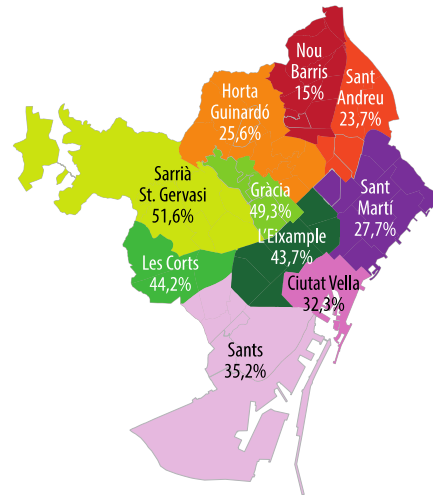
No obstant, en una primera aproximació, aquest enunciat es veu alterat en constatar que els quatre barris de Ciutat Vella es troben per sota de la mitjana de la taxa d'incidència. Aquest fet es pot explicar pel desfasament que hi ha entre les dades d'aquests indicadors, ja que les de renda corresponen a l'any 2017, a més cal afegir els canvis demogràfics experimentats en aquest districte al llarg dels darrers anys, en el quals el nivell socioeconòmic de la població resident ha experimentat un canvi substancial. Tal com assenyalàvem a l'informe sobre l'habitatge a Barcelona, als barris d'aquest districte s'ha produït un procés de gentrificació i d'increment d'habitatges d'ús turístic al llarg dels darrers exercicis.

Per districtes, Ciutat Vella i Les Corts, són els únics districtes amb tots els seus barris per sota de la mitjana de la taxa d'incidència de la Covid-19. A continuació els districtes de Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi només tenen un barri per sobre d'aquesta taxa, i els segueixen els districtes de Sant Andreu i Sant Martí amb dos barris per sobre de la taxa.

Taxa d'incidència per 1.000 residents. Per districtes

Població amb formació superior per districtes. 2019

Els barris de Sants i Eixample es reparteixen amb la mateixa proporció entre els barris per sobre i per sota de la mitjana. Finalment Horta-Guinardó i Nou Barris són el districtes on la majoria dels seus barris es situen per sobre de la taxa mitjana de persones infectades pel coronavirus. També s'aprecia una certa relació entre el percentatge de persones de 65 anys i més i la taxa d'incidència que augmenta conforme ho fa la població de més edat.

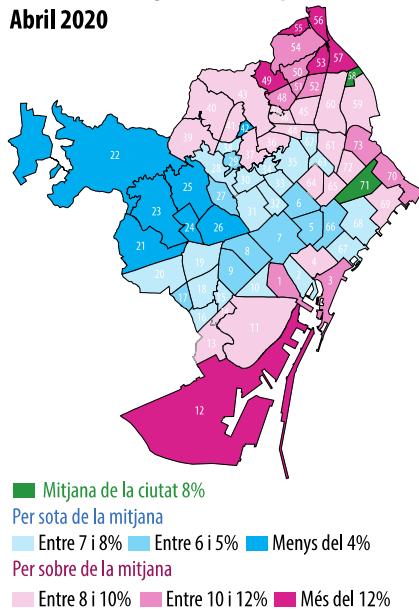
CONTEXT SOCIOLABORAL I REPERCUSSION DE LA COVID-19

Les mesures de confinament, que van implicar el tancament de les activitats econòmiques no essencials, han generat un increment sobtat del nombre de persones que, algunes temporalment i altres definitivament, s'han quedat sense feina, a les que hauríem d'afegir les que tenien previst incorporar-se per primera vegada al món del treball.

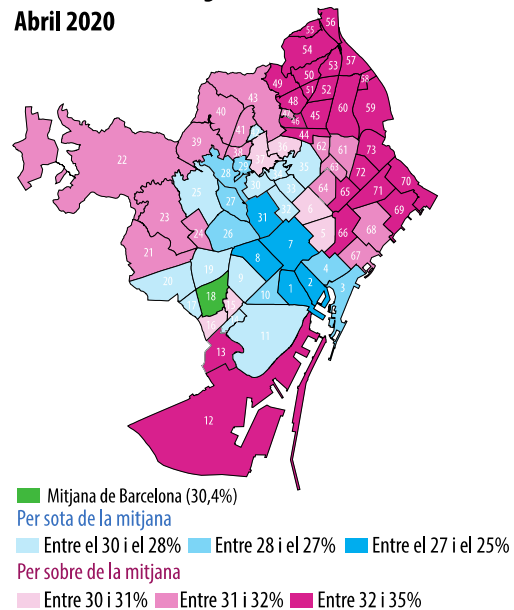
Atur registrat

Al mes d'abril, el pes de l'atur registrat a Barcelona va arribar al 8% de la població de 16 a 64 anys, i com ve sent habitual amb impactes molt diferents en el territori. Per barris, només 2 se situen en la mitjana de la ciutat, per sota d'aquesta hi havia 35 barris i per sobre 36.

Pes de l'atur registrat sobre població de 16 a 64 anys.
Abril 2020

Pes de l'atur de llarga durada sobre l'atur total
Abril 2020

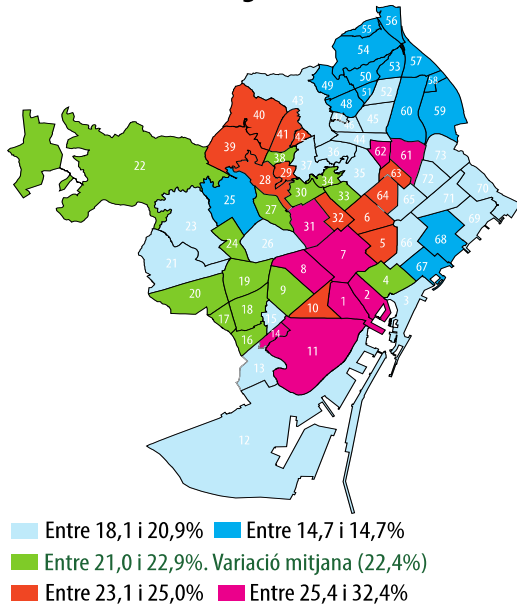
Ciutat Meridiana, amb un pes del 14,9% de l'atur registrat sobre la seva població en edat de treballar, multiplicava per 4,5 el percentatge de Pedralbes, el barri amb el menor percentatge de persones sense feina.

Es manté fixa la imatge de Barcelona quant a distribució territorial de l'atur. Un eix central que agrupa els barris dels districtes més benestants -Sarrià Sant-Gervasi, Les Corts, Eixample i Gràcia-, i una perifèria on l'atur augmenta conforme els barris s'allunyen del centre.

L'eix central es configura des de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, continua pel centre de la trama urbana i arriba fins als barris marítims del Poblenou i la Vila Olímpica.

A la resta de districtes conviuen barris amb percentatges per sobre i per sota de la mitjana de la ciutat. Aquests darrers limiten amb barris dels districtes menys afectats per l'atur. Així podem parlar de dues corones on el districte de Nou Barris és l'únic en què tots els seus barris es situen per sota de la mitjana de l'atur registrat a la ciutat.

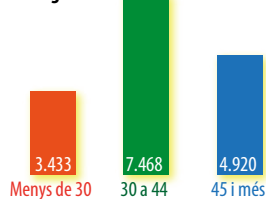
Variació de l'atur registrat. Gener-abril 2020

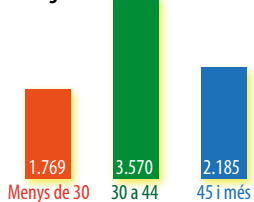
La menor intensitat de l'atur de llarga durada es concentra, fonamentalment, en els barris que conformen el centre geogràfic de la ciutat, mentre que els que registren les majors taxes es troben a la perifèria. Tots els barris dels districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí es situen per sobre la mitjana de la ciutat a l'atur de llarga durada.

Segons sexe, l'atur femení representa el 52,8% de les persones sense feina, només a 4 barris -2 de Sants i 2 de Ciutat Vella- és inferior al masculí. No obstant, entre gener i abril de 2020, l'atur de la població masculina augmenta per sobre del registrat per la femenina entre les persones de més de 30 anys.

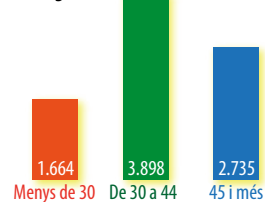
Variacions de l'atur total per edat Abril-gener

Variacions de l'atur femení per edat Abril-gener

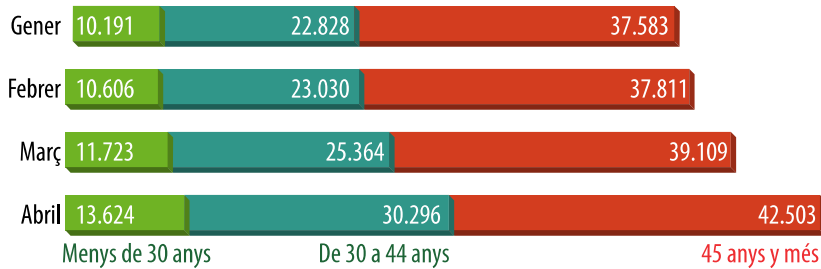

Variacions de l'atur masculí per edat Abril-gener

Atenent a l'edat de les persones inscrites com a demandants d'ocupació, les majors de 45 anys i més conformen el col·lectiu més nombros, mentre que les menors de 30 anys són el grup amb menys persones sense feina. Entre gener i abril la població de 30 a 44 anys és la que experimenta el major increment en valors absoluts.

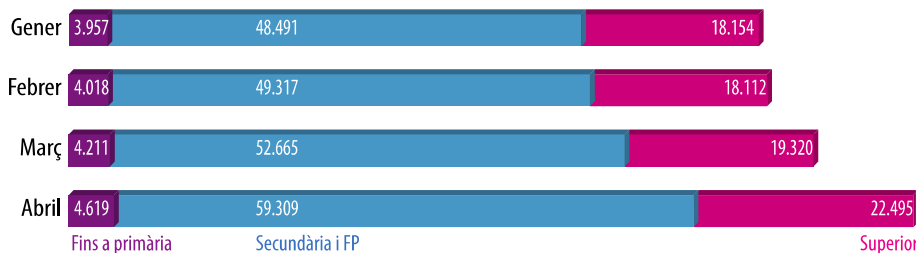
Atur registrat a Barcelona per edat. 2020

Al mes d'abril de 2020, més de 49% de les persones aturades eren majors de 45 anys, al voltant del 35% tenien entre 30 i 44 anys, i les menors de 30 superaven el 15%.

El mes d'abril de 2020, segons nivell de formació, les persones que havien cursat secundària general representaven el 60% de la població aturada a Barcelona, la universitària es situava al voltant del 18%, la que havia cursat programes d'FP el 8%, al mateix percentatge que els grups de tècnics professionals superiors, i al darrer lloc, amb un 5%, corresponia a les persones que com a màxim tenien formació primària.

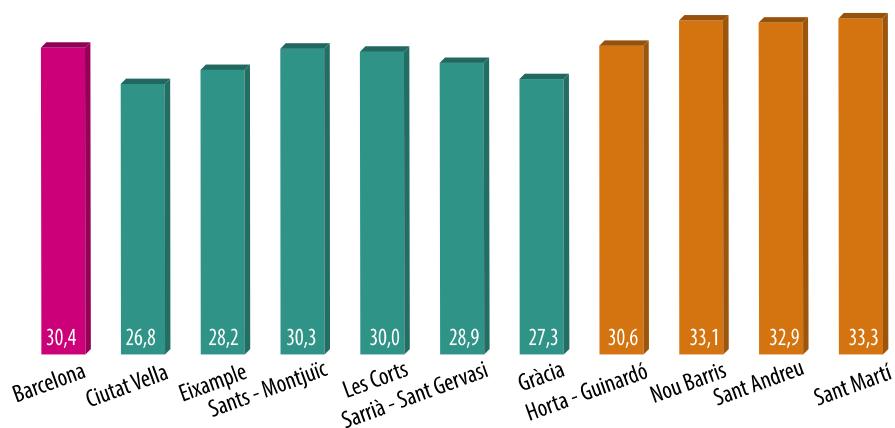
Atur registrat per nivell d'estudis. 2020

Quant al temps que portava la població aturada en aquesta situació, quasi el 54% pertanyen al grup de menys de 6 mesos, i més del 30% eren persones aturades de llarga durada.

El 59,3% de la població que porta més d'1 any sense feina són dones. Quant al seu pes sobre l'atur total és d'un 52,8%, la qual cosa ens indica que la inserció de les dones al món del treball presenta més dificultats.

Pes de l'atur de llarga durada per districtes en %. Abril 2020

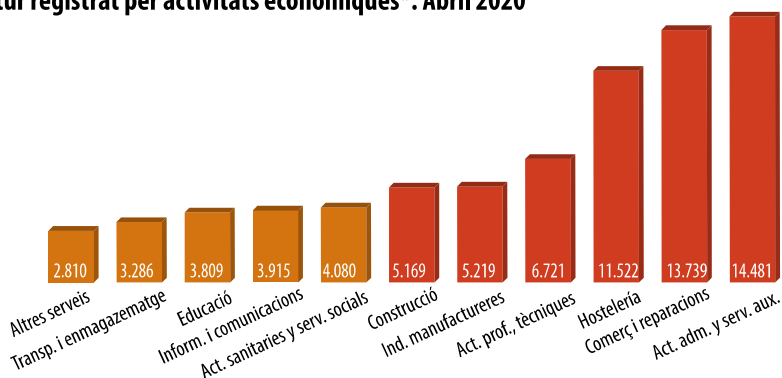
Tal com es pot observar a la gràfica els districtes d'Hortà-Guinardó, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí registren un pes de l'atur de llarga durada per sobre de la mitjana de la ciutat.

Atur registrat per durada i sexe. Abril 2020

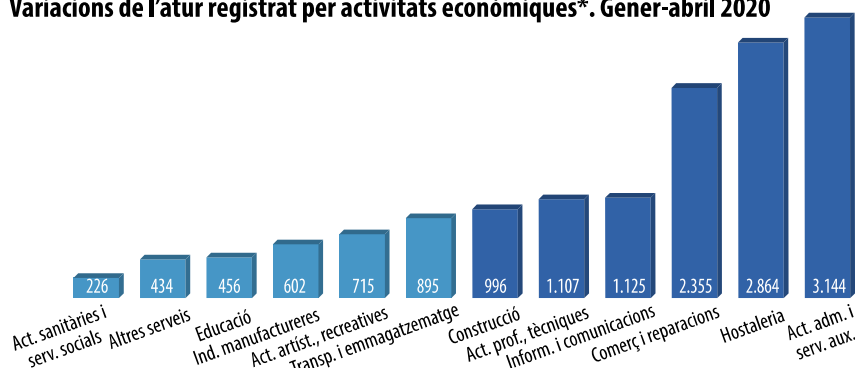
	Homes				Dones			
	Total	Fins a 6 mesos	De 6 a 12 mesos	Més de 1 any	Total	Fins a 6 mesos	De 6 a 12 mesos	Més de 1 any
Total	40.804	23.666	6.455	10.683	45.619	22.887	7.166	15.566
Menys 25 anys	2.686	2.227	325	134	2.422	1.966	304	152
De 25 a 44	18.388	13.179	3.012	2.197	20.424	13.293	3.479	3.652
45 i més anys	19.730	8.260	3.118	8.352	22.773	7.628	3.383	11.762

Per activitat econòmica, de les més de 15 mil persones que han incrementat la població aturada des de gener, les activitats professionals, les d'informació i comunicació, comerç i reparacions, hosteleria, administratives i serveis auxiliars concentren el 67%.

Atur registrat per activitats econòmiques*. Abril 2020

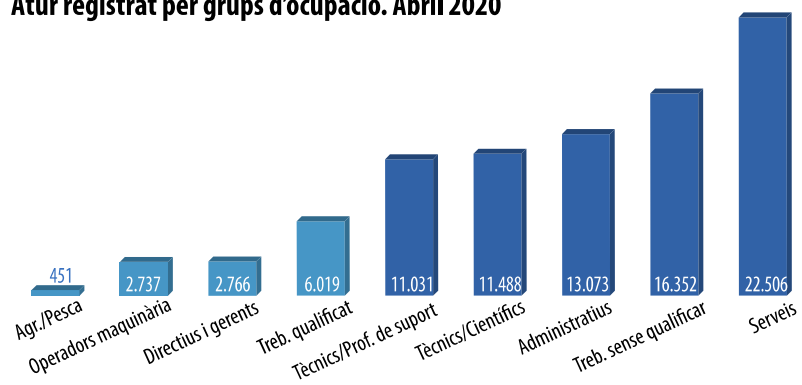
Variacions de l'atur registrat per activitats econòmiques*. Gener-abril 2020

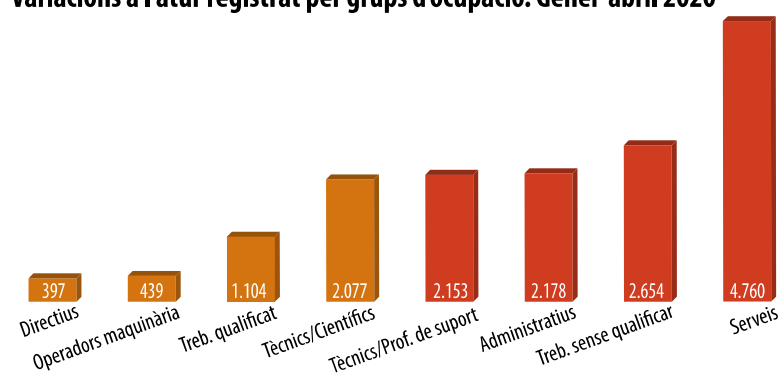
*Les dades corresponen a les activitats amb major nombre de persones aturades i a les que registren majors variacions

L'atur registrat per activitats econòmiques és un reflex del teixit productiu de la ciutat, on predominen les feines vinculades a diferents branques del sector serveis. Tot i això, també cal destacar unes altres activitats com educació, informació i comunicacions, sanitàries i serveis socials que s'ubiquen en una zona intermèdia alta.

Atur registrat per grups d'ocupació. Abril 2020

Variacions a l'atur registrat per grups d'ocupació. Gener-abril 2020

Per grups d'ocupació, les majors afectacions les registren les persones que treballen en serveis, les no qualificades i les administratives que concentren el 61% de l'increment experimentat entre gener i abril. Les directives i les que operen maquinària només en registren un 3% per grup.

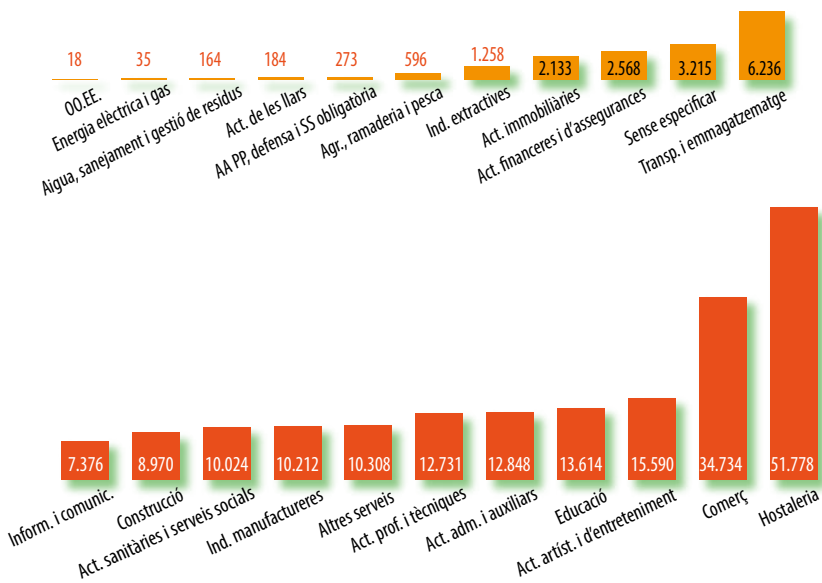
Les variacions experimentades entre gener i abril de 2020 afecten amb més intensitat els grups d'ocupació que requereixen nivells de formació bàsics o mitjans, mentre que els que demanen qualificacions altes o especialització presenten les menors variacions.

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ TEMPORAL DE L'OCUPACIÓ

Els expedients de regulació temporal de l'ocupació com a conseqüència de la Covid-19 tramitats a Barcelona afecten a 204.865 persones a 1 de maig de 2020.

Les branques d'hosteleria i comerç concentren el 42% del total de persones afectades; les activitats artístiques i educació el 15%; les administratives i professionals el 12%, i la resta se situen per sota del 5%.

Persones treballadores afectades per ERTO a Barcelona, per secció econòmica 1 de maig de 2020

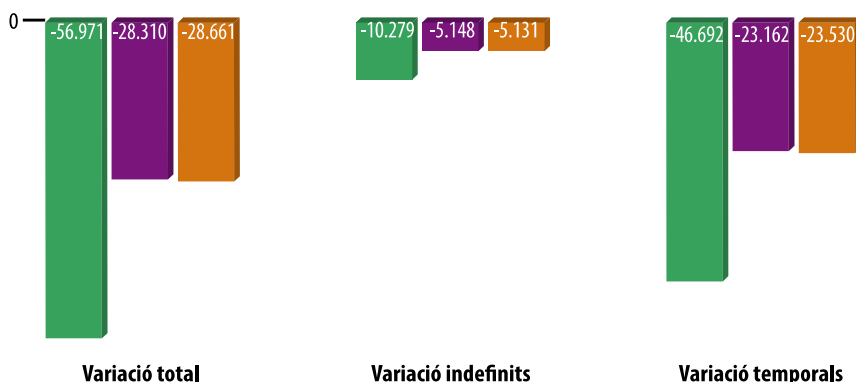

Cal assenyalar que l'escenari més optimista seria que aquestes persones mantinguessin la seva ocupació un cop restablerta l'activitat, però existeix el risc que un cop finalitzat el confinament i les fases d'obertura i limitacions es produeixin reduccions parcials o tancaments a algunes activitats.

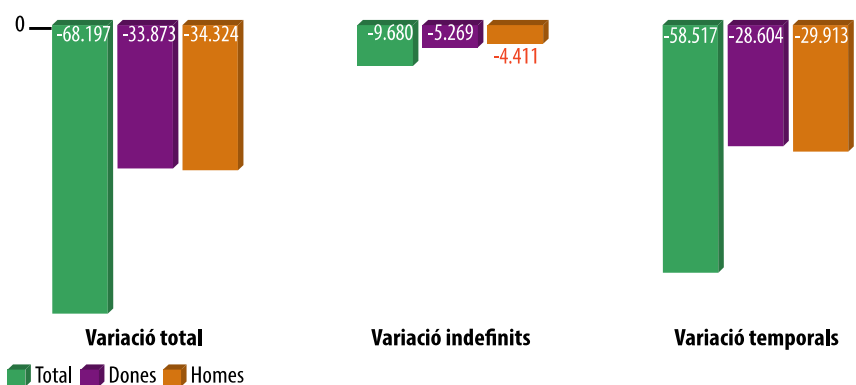
CONTRACTACIÓ

La contractació registrada a Barcelona el mes d'abril va experimentar una reducció de gairebé 57 mil contractes respecte al mes de gener. En aquest quadrimestre es registra una variació del -67%, que augmenta a un 71% si observem la variació interanual.

Variacions a la contractació per sexe. Gener- abril 2020

Variacions interanuals a la contractació per sexe. Abril 2019-2020

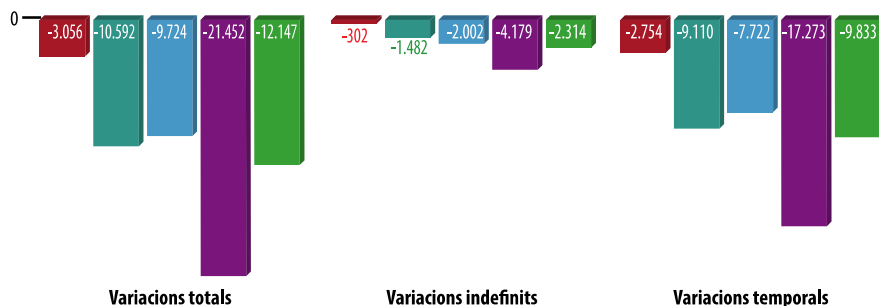

Segons sexe, entre gener i abril de 2020, el homes pateixen una caiguda lleugerament superior a la de les dones a la variació de la contractació total i temporal, mentre que a la contractació indefinida el descens és inferior. El comportament a la variació interanual manté aquesta tendència.

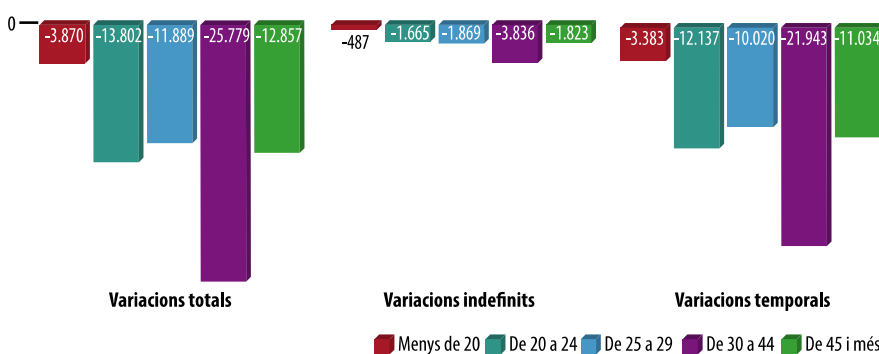
Per edat, al 2020, el grup que experimenta el major descens en termes absoluts és el de persones de 30 a 44 anys, seguit dels col·lectius de persones menors de 25 anys i de les majors de 45. Les majors variacions percentuals es registren entre la població menor de 20 anys (-78%) i la de 20 a 24 anys (-69%), la resta de grups tenen variacions inferiors, entre el 64 i el 67%. Aquests percentatges augmenten quan observem les variacions interanuals entre 4 i 5 punts, excepte en el grup de persones de més de 45 anys que només ho fa 1 punt.

De les dades, es pot inferir que el descens de l'activitat econòmica, un cop més, ha afectat amb major intensitat al jovent.

Variacions a la contractació per edat. Gener- abril 2020

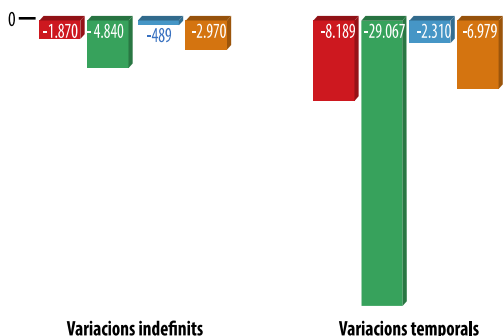

Variacions interanuals a la contractació per edat. Abril 2019-2020

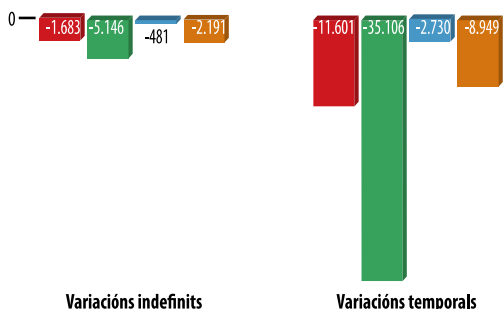

Quant a la contractació segon nivell d'estudis, destaquem que les persones amb secundària (general i d'FP), concentren el 60% de la caiguda de la contractació al 1r. Quadrimestre de 2020, mentre la contractació de tècnics professionals superior és la que millor resisteix amb un descens de 2.800 contractes. La població que com a màxim ha cursat primària, tot i ser el grup minoritari a la ciutat, va perdre més de 10 mil contractes.

Variacions a la contractació per nivell d'estudis. Gener- abril 2020

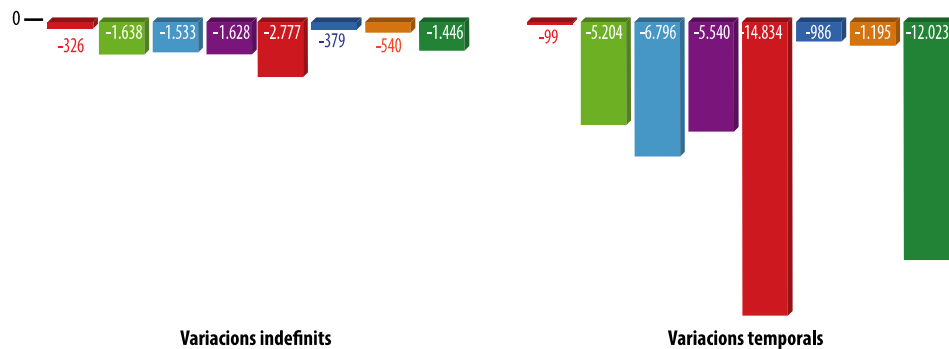

Variacions interanuals a la contractació per nivell d'estudis. Abril 2019-2020

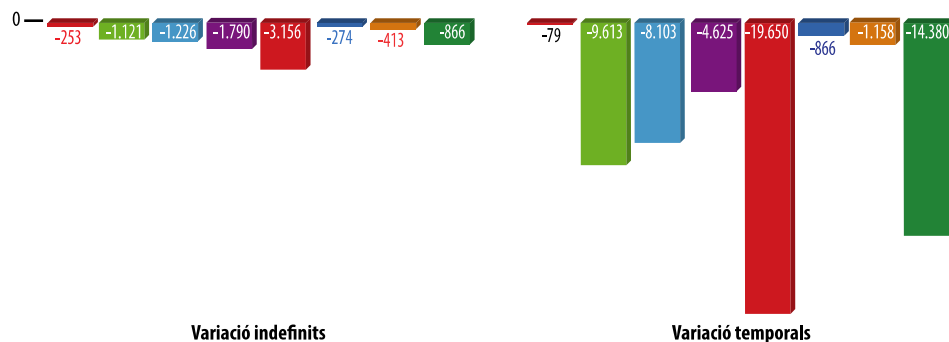

Tot i que no existeix un creuament de dades dels diversos indicadors de la contractació, podem observar que els grups d'ocupació que requereixen formació superior com el de científics i intel·lectuals, juntament amb els llocs de treball que exigeixen qualificació, són els que registren les menors taxes de pèrdua d'ocupació al 2020, mentre que els professionals de suport i els operadors de maquinària experimenten les majores caigudes.

Variacions a la contractació per grups d'ocupació. Gener- abril 2020

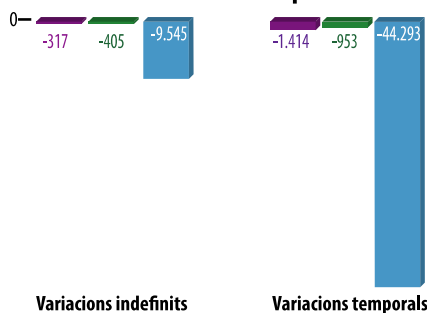
Variacions interanuals a la contractació per grups d'ocupació. Abril 1919-2020

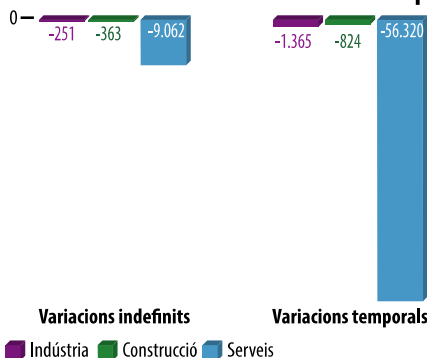
■ Direc. i gerents ■ Científics/Intel·lectuals ■ Tècnics/prof. de suport ■ Adm. ■ Serveis ■ Treb. qualif. ■ Oper. maquinària
■ Ocup. elementals i militars

Als registres de la contractació per sector destaca la reducció a la indústria, tot i que en valors absoluts només és de 1.731 contractes, una xifra perera al descens dels contractes a la construcció (-1.358).

Variacions a la contractació per sector. Gener- abril 2020

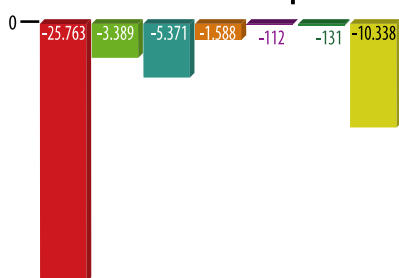
Variacions interanuals a la contractació per sector. Abril 2019-2020

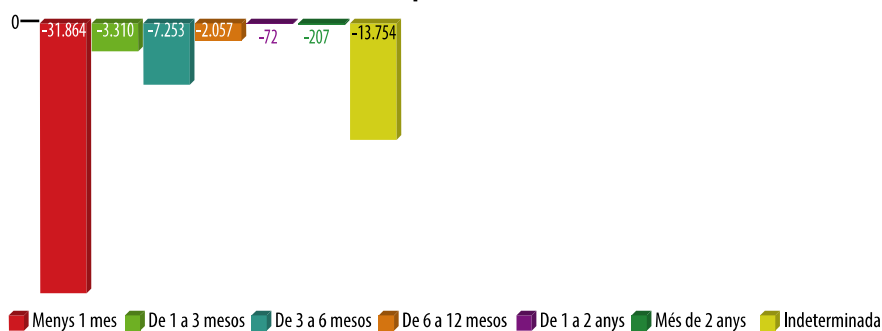
Tal com era d'esperar i atenent a l'estructura econòmica de la ciutat, els serveis, són els que registren les majors caigudes en valors absoluts.

Quant a la caiguda de la contractació segon durada de la mateixa, s'observa que els contractes indefinits formalitzats presenten un percentatge superior al dels temporals.

Variacions a la contractació per durada. Gener- abril 2020

Variacions interanuals a la contractació per durada. Abril 2019-2020

En termes generals, al mes d'abril, es mantenen les tendències ja descrites respecte al nombre de contractes per cadascú dels trams segons durada.

Al mes d'abril, el major nombre de contractes temporals que tenen una durada inferior a 1 any representen més del 71%, els de més d'1 any el 0,5% i els de durada indeterminada suposaven el 28,3%.

Els contractes amb una durada inferior a 1 mes continuaven sent els més nombrosos, 40.172 en xifres absolutes i el 49% en valors relatius. El nombre de contractes temporals es redueix conforme augmenta el temps de contractació.

PER UN MODEL ECONÒMIC I SOCIAL INCLUSIU I DE QUALITAT

Tal com assenyalàvem al començament d'aquest document ens trobem davant d'una crisi sanitària que ha provocat una paralització de nombroses activitats socials i econòmiques. Coneixem l'impacte conjuntural que ha tingut, però sense dubte les seves repercussions a mig i llarg termini són quelcom on caldrà estar amatent per preveure i evitar que afectin negativament el futur de l'ocupació, a les activitats econòmiques i a la cohesió i qualitat de vida de la població barcelonina.

La destrucció sobtada de nombrosos llocs de treball i l'afebliment del teixit empresarial són fets que la ciutat va experimentar arrel de la crisi econòmica-financera de 2007.

Les institucions públiques, especialment el govern, els agents econòmics i socials i nombroses entitats de la societat civil organitzada van haver de fer front aquesta situació. Les diagnosis i propostes que van fer, a més a més d'incidir positivament en la recuperació, van ser una font de coneixement que cal emprar per encarar els reptes que la ciutat i el seu entorn tenen per davant.

Des de la seva constitució, el CESB ha treballat amb una doble perspectiva:

A.- Conjuntural, és a dir, sobre el problemes i desequilibris més immediats.

B.- A llarg termini, aportant la seva visió i propostes al model socioeconòmic del segle XXI.

Els eixos sobre els quals s'ha desenvolupat aquesta activitat són:

- *Activitat econòmica i ocupació de qualitat.*
- *Qualitat de vida i cohesió social.*
- *Participació a les polítiques municipals.*
- *Àmbit metropolità.*

A continuació presenten un resum de les propostes realitzades en dos blocs:

1.- Dictàmens, informes.

2.- Memòria socioeconòmica de Barcelona.

Val a dir que algunes propostes i valoracions són una constant al llarg d'aquests anys.

1.- DICTÀMENS I INFORMES

DECLARACIÓ DEL CESB SOBRE LES REPERCUSSIONS SOCIOECONÒMIQUES DE LA CRISI A BARCELONA. 2009

Per primera vegada la humanitat s'enfronta a una crisi econòmica global amb reptes locals en els quals les ciutats jugaran un paper fonamental. Cal tenir present que les ciutats i el seu entorn, des del que considerem àrea metropolitana fins a les anomenades megaregions, tindran un paper fonamental en el procés de recuperació econòmica i de l'impuls de la societat del coneixement.

“Crisi econòmica global amb reptes locals en els quals les ciutats jugaran un paper fonamental”

Es necessiten aptituds i competències que permetin a les persones percebre el canvi com una oportunitat i restar amatents a noves idees que promoguin la innovació i la participació activa en la societat. La qualificació de les persones és fonamental perquè es produeixi el procés innovador.

Pel que fa a l'activitat econòmica també cal distingir entre els sectors productius tradicionals amb dificultats i els emergents. Cal destacar la necessitat de posar en valor el talent de les persones –l'educació i la formació són fonamentals pel desenvolupament d'aquesta competència- per aconseguir dotar el teixit productiu de valors innovadors i obrir-lo a noves activitats. És urgent millorar les polítiques actives d'ocupació, orientació, formació i promoció i creació de l'ocupació, ja que són l'eix central en la lluita contra l'atur i de millora de l'ocupabilitat de les persones.

“Cal distingir entre els sectors productius tradicionals amb dificultats i els emergents”

Cal millorar la coordinació entre administracions i potenciar el treball en xarxa amb la participació dels agents econòmics i socials.

Cal aconseguir un veritable reconeixement i prestigi social dels estudis de formació professional, i sobretot, cal un paper proactiu dels centres de formació secundària per promoure una formació professional de qualitat que atregui a les persones de més talent i amb tarannà creatiu i emprenedor.

L'educació i el nivell formatiu de les persones és el factor clau del progrés econòmic i social de qualsevol societat.

Millorar la protecció social per garantir la cohesió social

En relació a les persones calen polítiques socials per donar resposta a les necessitats bàsiques de les més dependents i vulnerables, per tal d'evitar la fractura social que comporta la pobresa.

L'habitatge digne és un dret bàsic que cal garantir. Encara hi ha persones que no tenen accés a aquest, o estan en risc de perdre'l, o viuen en condicions per sota dels llindars mínims d'habitabilitat. En aquest sentit, és necessari potenciar polítiques públiques que facin front a aquests riscos i millorin les condicions d'habitabilitat dels ja existents.

Reactivació de l'activitat econòmica

Davant de les incerteses i els problemes que genera l'actual situació cal posar un punt d'optimisme en el futur de la nostra societat. Barcelona compta amb una excel·lent posició geoestratègica; amb unes importants infraestructures; amb un teixit productiu, que malgrat les dificultats conjunturals, sobre el que assentar les bases del futur desenvolupament econòmic; amb institucions educatives de reconegut prestigi internacional; amb institucions capdavanteres en ciència i recerca; amb una població jove amb un alt nivell formatiu.

S'ha d'apostar per l'economia del coneixement i de la innovació, no només pels sectors punta, sinó per tots, per un procés d'ecologització de l'economia impulsant una mobilitat sostenible que necessita una inversió potent en la xarxa de rodalies i per un nou model energètic basat en la eficiència, l'estalvi i les energies renovables.

“S'ha d'apostar per l'economia del coneixement i de la innovació”

Necessitarem, durant els propers anys, unes actuacions de política industrial estratègiques que no es basin en impostos (deduccions o bonificacions) o subvencions, sinó en compartir inversions i riscos entre tots els implicats. Hem de pensar en una indústria amb capacitat de tenir el cercle complet: investigació, disseny, producció i comercialització...

Una ciutat ha de superar al llarg de la seva història diferents crisis per a la seva supervivència. Barcelona s'ha caracteritzat per la seva capacitat d'adaptació a les noves realitats mitjançant grans projectes de ciutat.

Cal una reforma estructural de la finances locals per acabar amb la precarietat de les hisendes públiques locals d'acord amb els serveis que es presten.

Diàleg i consens social

S'ha d'aprofundir el diàleg social i institucional per al disseny del model socioeconòmic de Barcelona

DICTAMEN EXPLORATORI SOBRE LES REPERCUSSIONS SOCIOECONÒMIQUES DE L'AMB

Hi ha un conjunt d'aspectes en les polítiques públiques que han demostrat que mitjançant un enfocament metropolità s'aporta un notable valor afegit:

Impuls de la planificació estratègica concertada.

Polítiques conjuntes en matèria d'infraestructures.

Gestió de les xarxes de subministrament.

Polítiques d'equilibri i cohesió territorial.

Coordinació i gestió compartida de les polítiques mediambientals.

Generació, coordinació, retenció i atracció de coneixement.

La visió estratègica és una qüestió essencial de les metròpolis que fan un esforç per analitzar la seva situació, diagnosticar les seves mancances i potencialitats, definir el futur que desitgen assolir i dissenyar les actuacions necessàries per aconseguir-lo en el marc canviant en què es mouen.

El paper dels sectors públic i privat

En la consecució d'un elevat índex de creixement econòmic intervenen un conjunt d'elements estructurals, com ara l'existència de bones infraestructures, una adequada i equilibrada distribució territorial d'espais i equipaments, l'existència d'una bona xarxa de centres de formació i de recerca d'alt nivell, i un sistema fiscal eficient i just, elements propis del sector públic, que són fonamentals per a la construcció d'un espai metropolità eficaç i eficient.

També identifiquem el paper fonamental del sector públic com a proveïdor de béns públics (infraestructures de transports i comunicacions, inversió en R+D, ensenyament a tots els nivells i centres d'excel·lència en recerca), planificador de l'ordenació del territori, proveïdor/gestor de serveis públics adequats i garant del funcionament eficient i competitiu dels mercats.

“Planificació estratègica basada en el diàleg i la cooperació”

Afirmem que un dels grans àmbits d'actuació del sector públic, en col·laboració amb el sector privat, és pensar en els canvis, analitzar en quin grau poden afectar i anticipar-s'hi. Es fa imprescindible la planificació estratègica basada en el diàleg i la cooperació entre els agents que intervenen en el territori.

Identifiquem que els instruments per a l'assoliment dels objectius del sector públic són l'impuls de processos de planificació estratègica, la planificació urbanística i la regulació jurídica; la gestió de serveis, equipaments i infraestructures; el suport a les empreses en innovació, creativitat i recerca; les polítiques fiscals fonamentades en principis d'equitat, justícia i capacitat econòmica, i el desplegament de polítiques per garantir la cohesió social i la convivència.

Identifiquem que els instruments més adequats del sector privat, en coordinació amb els agents socials, per tal de millorar la seva productivitat i competitivitat en els mercats són la inversió en sectors productius de més alt valor afegit, la reconversió dels processos de producció, la col·laboració amb el sector públic per destinar recursos a la recerca, l'exploració de nous productes i nous mercats amb criteris d'innovació i creativitat, la recerca d'aliances, tant amb el mateix sector privat per a la consecució de les dimensions òptimes d'empresa, com amb el sector públic i les universitats amb l'objectiu sostingut de millorar l'accessibilitat i el posicionament en el mercat.

Creiem convenient defugir la idea de la contenció salarial com a únic factor de competitivitat ja que, per contra, minvaria la capacitat de retenció i atracció de talent.

La mobilitat i el transport, l'ordenació del territori i la localització de les activitats i les infraestructures residencials i productives són àmbits que requereixen polítiques metropolitanes.

“Desenvolupar infraestructures polivalents per afavorir la innovació”

Impulsar la innovació és cabdal per a l'AMB per no posar en perill la base industrial existent i les possibilitats de desenvolupament futur. Cal desenvolupar infraestructures polivalents per afavorir la innovació i consolidar l'oferta de qualitat de lleure i cultura per atreure seus de sectors competitiu. La implantació d'activitats industrials d'alt contingut tecnològic requereix l'existència i el desenvolupament de serveis intensius en coneixement, com són precisament els serveis quaternaris i, especialment, els quinaris. La manca d'aquest tipus de serveis pot estrangular el creixement econòmic, atès que en etapes de creixement econòmic la demanda de serveis quinaris augmenta en una proporció superior a la resta.

La innovació a l'AMB

Des del Consell Econòmic i Social de Barcelona considerem que la innovació, juntament amb la logística, és l'element clau per situar l'AMB com a motor del desenvolupament econòmic i social del sud d'Europa.

Cal potenciar la imatge de Barcelona com a metròpoli innovadora i referent internacional, i centrar el esforços en els sectors amb una sòlida base de coneixement (turisme, disseny, moda, audiovisual,...), i alhora impulsar noves àrees d'activitat econòmica (biomedicina, aeroespacial, alimentació...).

“És fonamental la transferència de tecnologia i de coneixement”

Constatem que cal una aliança i un model de cooperació entre les universitats de l'AMB i entre aquestes i les millors del món. En aquest sentit és fonamental la transferència de tecnologia i de coneixement entre empreses i universitats, per la qual cosa s'ha de continuar estimulant mitjançant programes específics i amb recursos suficients, evitant la fragmentació i dispersió d'iniciatives per aconseguir una major eficàcia. Caldrà incrementar els recursos per a R+D+i per a la recerca de base i per a la recerca aplicada, per a la transferència de tecnologia i per al suport a la creació d'empreses innovadores.

Barcelona ha d'assumir el lideratge del canvi d'una regió innovadora per desenvolupar el canvi del model productiu que significa la societat del coneixement. Cal apostar per un model de ciutat compacta, complexa, integrada i equipada, disminuir el consum de sòl i l'ocupació del territori, i definir les grans infraestructures (transport i mobilitat, telecomunicacions, sanitat, energia, grans equipaments, CIM, etc.) de forma que responguin al model en xarxa i assegurin una comunicació efectiva i ràpida entre nodes i grans ciutats.

És essencial i prioritari produir, atreure i retenir talent científic i empresarial. Per tant s'han de millorar els recursos i programes per a l'educació i formació a fi de garantir la qualificació professional que les noves activitats demanen i fomentar la cultura emprenedora.

“És essencial i prioritari produir, atreure i retenir talent científic i empresarial”

La conformació del model metropolità haurà d'estar sustentada en estratègies basades en la reciprocitat, la complementarietat, la coordinació i la creació de sinergies entre Barcelona ciutat i els municipis de l'entorn, garantint la cohesió social i territorial en el procés d'articulació de l'AMB.

El diàleg social i la participació dels agents socials en la definició de les estratègies metropolitanes són elements fonamentals per aconseguir un projecte on tothom –persones i entitats– se senti inclòs. El Consell Econòmic i Social de Barcelona proposarà la constitució d'un consell econòmic i social de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per impulsar aquest diàleg.

“El diàleg social i la participació dels agents socials són elements fonamentals”

Recomanar a les autoritats que continuïn esmerçant esforços en les iniciatives que donen resposta al canvi de model productiu que exigeix la societat del coneixement, per tal d'aconseguir un desenvolupament econòmic i social equilibrat i competitiu que posicioni l'AMB com a centre capdavanter i de referència a escala internacional. Això requerirà potenciar la innovació i la transferència de tecnologia i coneixement, així com una política global en aquest camp per fomentar i promoure la creativitat, l'atracció i producció de talent i nous emprenedors, aprofitant la cultura i la tradició històrica de Barcelona.

DICTAMEN SOBRE EL PLA D'AUSTERITAT ECONÒMICA I D'ENFORTIMENT DE LES PRIORITATS DE GOVERN DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Reiterem la necessitat de reformar el sistema de finançament local que, tot introduint les garanties que es considerin procedents des del punt de vista de la solvència econòmica financera de les entitats locals, els atorgui capacitat fiscal i suficiència financera per fer front a les necessitats de la ciutadania.

“Necessitat de reformar el sistema de finançament local”

Els efectes de la crisi sobre nombrosos sectors pot demandar a mig termini un increment de l'oferta de serveis públics i per tant, una adequació de la despesa en mitjans, personal, infraestructures, etc.

Les mesures de reactivació econòmica i d'atenció a les persones i de convivència, seguretat i neteja a l'espai públic s'han de mantenir com a prioritàries per part del govern municipal

DICTAMEN SOBRE L'ESTRATÈGIA PER L'OCUPACIÓ DE BARCELONA 2016-2019

Tal i com es constata en l'anàlisi que el CESB va elaborar en el marc de l'Informe del Treball 2015 i a la Memòria Socioeconòmica de Barcelona 2015, el mercat laboral de la ciutat té unes característiques pròpies que el distingeixen de la resta de territoris. El seu teixit productiu té un fort component industrial i de serveis avançats, les taxes d'emprenedoria són elevades, existeixen xarxes i centres de suport especialitzats, i s'observa una alta internacionalització de les empreses i un elevat percentatge d'activitats d'R+D+i.

Quant al nivell de formació de les persones, es redueix any rere any la població que, com a màxim, ha cursat fins a primària, fins a suposar els menors percentatges de l'RMB, Catalunya i Espanya. Les persones amb titulació superior són el grup majoritari dins de la població activa, ocupada i contractada, amb un pes molt superior al de la resta de territoris. Un altre aspecte positiu que cal destacar és la participació de les dones en el món del treball, ja que constitueixen el grup majoritari de la població activa i ocupada segons l'EPA.

Persisteix un important nombre de persones desocupades, així com una tendència de cronificació a l'atur de llarga durada.

“Les persones amb titulació superior són el grup majoritari dins de la població activa, ocupada i contractada”

Hi ha importants diferències en la incidència de l'atur per districtes i barris. El mes de juliol de 2016, el percentatge de persones en situació d'atur respecte a la població amb edat de treballar de Nou Barris, el districte amb la taxa més alta, equival a 2,5 vegades la de Sarrià-Sant Gervasi, que és on aquest percentatge és més baix.

També s'ha incrementat la desigualtat salarial entre homes i dones i entre persones amb nivells salarials alts i persones de nivells salarials baixos. Aquesta desigualtat salarial és especialment greu quan parlem de l'escletxa salarial en qüestió de gènere.

“Hi ha importants diferències en la incidència de l'atur per districtes i barris”

Les llargues estades en situació de desocupació ha incidit negativament en les perspectives i estat d'ànim de les persones que volien incorporar-se al mercat de treball. Són les persones desanimades que ni treballen, ni estudien, ni volen fer-ho.

Barcelona té una població ben preparada per aprofitar i estimular la potencialitat de la ciutat per convertir-se en motor de desenvolupament econòmic i social. Cal impulsar la creació i atracció d'empreses innovadores per aprofitar aquest nivell formatiu, i alhora donar resposta a les expectatives professionals de les persones que la componen.

És fonamental reforçar el desenvolupament de l'R+D i de les activitats en què Barcelona és un referent internacional, i al mateix temps obrir portes per a la formació i creixement de noves activitats per tal de donar resposta als reptes de futur i alhora a les expectatives i potencialitats d'una població amb elevats nivells formatius. Tot això sense descuidar-nos dels sectors industrials tradicionals i madurs que continuen sent fonamentals per mantenir el teixit productiu de la ciutat.

“Reforçar el desenvolupament de l'R+D”

L'envelliment de la població activa de Barcelona és una tendència preocupant. Al marge d'altres causes demogràfiques, n'hem de remarcar dues: l'emigració de la població jove, fenomen sobre el qual el CESB ja va advertir del seu abast a l'informe Emigració i població barcelonina resident a l'estranger; i l'augment de població desanimada. Considerem que cal fer front a aquesta tendència i debatre quines polítiques actives d'ocupació caldrien per facilitar el retorn de les persones que desitgin fer-ho, i endegar accions formatives i socioculturals per recuperar la cultura del treball entre la població desanimada.

L'heterogeneïtat, diferents característiques i perfils de la població aturada necessiten ser abordades mitjançant accions dissenyades per cadascun dels col·lectius. Entre aquests col·lectius destaquem els formats per a les persones aturades de llarga durada, dones i jovent. Considerem que per poder dissenyar programes efectius per a la seva inserció laboral cal una anàlisi acurada sobre els perfils professionals i sociolaborals de les persones que integren cadascun d'aquests grups i les seves necessitats. S'haurien de dissenyar plans de xoc per garantir una ocupació als col·lectius més vulnerables, com els de les persones amb càrregues familiars i de les llars amb tots els seus membres aturats.

“Dissenyar plans de xoc per garantir una ocupació a les persones dels col·lectius més vulnerables”

És necessari avançar en la correcció dels actuals desequilibris que presenta el mercat de treball com ara són la intensa dualitat del mercat laboral entre contractes fixes i temporals, les desigualtats contractuals i salarials entre homes i dones i entre generacions.

Considerem que per corregir aquests desequilibris, cal iniciar, amb els agents econòmics, socials i institucionals, un procés de diàleg, concertació i consens sobre les polítiques actives necessàries amb l'objectiu d'aconseguir incrementar l'ocupació de qualitat. En aquest marc, el CESB valora positivament recuperar l'esperit del Pacte local per a l'ocupació com a instrument de participació i concertació, tal com s'assenyala en el projecte municipal d'Estratègia per l'Ocupació.

“Diàleg, concertació i consens per aconseguir incrementar l'ocupació de qualitat”

En aquest sentit, és necessari impulsar polítiques i accions orientades a reduir les elevades taxes de temporalitat i millorar les condicions laborals dels col·lectius més desfavorits –dones i jovent–.

Fer front als desequilibris territorials és fonamental per aconseguir una ciutat cohesionada i atractiva per a l'activitat econòmica i la creació d'ocupació.

Tanmateix considerem que s'han de tenir en compte les aportacions realitzades al llarg dels darrers anys pel Pacte Industrial de la Regió Metropolitana, una associació sorgida d'una proposta del CESB on estan representades les administracions públiques i les organitzacions empresarials i sindicals de la regió.

DICTAMEN SOBRE LES CONDICIONS DE VIDA DE LA GENT GRAN A BARCELONA

Les dones majors de 65 anys que no disposen d'una renda pròpia són especialment vulnerables en la majoria de casos, la qual cosa les fa especialment dependents dels ingressos d'altres persones.

Les dinàmiques demogràfiques i de relacions intergeneracionals actuals estan provocant un increment de la demanda de serveis socials a la ciutat i es preveu que aquest fet augmenti en el futur.

Cal reconèixer i posar en valor el treball domèstic, atès que moltes dones majors de 65 anys han destinat i destinen el seu temps a les feines domèstiques i de cura d'altres persones durant tota la vida, sense que això repercuteixi en un període de jubilació amb recursos econòmics propis obtinguts d'aquestes tasques.

Les vídues constitueixen un col·lectiu amb un elevat risc de pobresa, dificultats per trobar un habitatge adequat a la seva condició econòmica i particularment sensible a trobar-se en solitud. Requereix mesures específiques que en limitin la vulnerabilitat econòmica i que permetin millorar la seva qualitat de vida.

“Les vídues constitueixen un col·lectiu amb un elevat risc de pobresa, dificultats per trobar un habitatge adequat a la seva condició econòmica”

Instem a reforçar les línies d'actuació ja iniciades per tal de garantir uns estàndards de vida elevats per a aquests col·lectius. S'han de mantenir i augmentar els serveis i, alhora, gestionar els recursos en el nivell d'actuació més proper al ciutadà (principi de subsidiarietat). A més a més, cal augmentar la ràtio de professionals per tal de millorar l'atenció a les persones i la qualitat del servei.

INFORME SOBRE LES CARACTERÍSTIQUES DELS BARRIS DE BARCELONA

El futur i el paper de les ciutats al món

Les Nacions Unides consideren les ciutats com a focus de creixement, de coneixement, de comerç, etc., però també reconeixen que hi ha diversos problemes per mantenir la creació d'ocupació i prosperitat sense exercir pressió al medi ambient.

Tot i que les ciutats representen tan sols el 3% del planeta, suposen entre el 60% i el 80% del consum d'energia, i el 75% d'emissions de CO₂.

Fer ciutats sostenibles i inclusives, per part, és un objectiu molt complex, que cal planificar, evitant la desregulació, que ha demostrat en el passat ser una de les causes de la segregació a les ciutats. Són els poders públics els que han de planificar i regular per facilitar un bon assentament a les persones en situacions menys favorables, alhora que fomenten l'ús diversificat del sòl per tal d'apropar tots els serveis a les diferents zones d'una gran ciutat.

“Fer ciutats sostenibles i inclusives”

Els districtes són espais heterogenis on es reproduïxen les diferències econòmiques, socials, mediambientals i de salut de la ciutat. Les dades generals que mostren poden difuminar certes desigualtats.

El coneixement de la realitat dels diferents barris és bàsic per a combatre les desigualtats, les quals es poden manifestar en diferents àmbits: habitatge, ocupació, accés als serveis, l'accés als espais oberts i zones verdes, la protecció i la seguretat i elements intangibles, fruit de la combinació de factors demogràfics, econòmics, socials, culturals, espacials i polítics.

INFORME SOBRE IMMIGRACIÓ I MERCAT DE TREBALL

Barcelona ha d'aprofitar les potencialitats econòmiques que suposa tenir una societat més plural des del punt de vista cultural i lingüístic. L'existència d'associacions i institucions formades per les persones immigrants (cases nacionals, associacions culturals...) o per les institucions (Casa de les Llengües) i escoles d'idiomes de la ciutat, no ha de tenir únicament un vessant cultural, tot i ser un aspecte important, sinó que cal dissenyar un sistema de coordinació i col·laboració que permeti crear noves possibilitats en l'àmbit de les relacions econòmiques i comercials amb els diferents països d'origen.

“Barcelona ha d'aprofitar les potencialitats d'una societat plural des del punt de vista cultural i lingüístic”

Els problemes derivats de la manca d'homologació dels títols i formacions professionals dels estrangers no comunitaris són una de les causes indirectes que expliquen que els treballadors immigrants ocupin llocs de treball de qualificació inferior al seu nivell formatiu. Aquesta homologació és imprescindible tant per millorar la competitivitat de les empreses, que aprofitarien el potencial i els coneixements dels treballadors i treballadores estrangers, com per aconseguir millorar la qualitat de l'ocupació i les possibilitats de carrera professional d'aquestes persones en el mercat laboral.

INFORME SOBRE POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL A BARCELONA

Actualment apareixen nous factors d'exclusió que van més enllà del que tradicionalment s'ha entès per pobresa, que es limitava a l'àmbit estrictament econòmic. Avui s'han de tenir en compte factors com la precarietat laboral, la manca d'accés a un habitatge digne, els dèficits en la formació, els dèficits de salut i les dificultats d'accés a la xarxa sanitària o l'absència de suport de xarxes socials o familiars, entre d'altres.

“Nous factors d'exclusió que van més enllà del que tradicionalment s'ha entès per pobresa”

La comparació entre les taxes de risc de pobresa abans i després de les transferències socials ens permet veure el gran pes que tenen en el nostre sistema aquests tipus de transferències. Hi destaquem el paper que representen les pensions (vellesa, jubilació i supervivència).

L'increment de l'atur i la precarietat del treball han fet sorgir nous perfils de pobresa. La crisi ha provocat que el perfil del nou pobre inclogui cada vegada més la figura de famílies joves amb fills, persones joves i persones immigrants que, tot i treballar, tenen salaris precaris que tot just cobreixen les seves necessitats bàsiques.

“L'increment de l'atur i la precarietat del treball han fet sorgir nous perfils de pobresa”

Cal prestigiar la formació professional, vincular-la al teixit productiu i potenciar aquests estudis entre els nois i noies més joves, tal com hem manifestat en altres dictàmens.

Els baixos salaris i la temporalitat dels joves explica que la taxa d'emancipació de la població entre 18 i 24 anys.

Per resoldre la dificultat d'accés a un habitatge digne, el CESB creu necessària l'existència d'un parc d'habitatge social públic de lloguer assequible.

Dimensió relacional

En el dictamen Els barris com a eix de la participació i la cohesió social a Barcelona, el CESB va analitzar la cohesió social i la proximitat en el barri. Una de les accepcions de la cohesió social es preocupa dels lligams de les persones, de la connexió entre les properes i les allunyades i de la intensitat de les seves relacions. Una de les conclusions del dictamen va ser que una societat està cohesionada si les relacions dels seus membres conflueixen.

“Una societat està cohesionada si les relacions dels seus membres conflueixen”

Les tendències socials i la manca de polítiques de conciliació estan donant lloc a un afebliment de les xarxes de solidaritat primària (família, escola, veïnatge) per la qual cosa cal desenvolupar les xarxes dels barris.

Al marge de la família i/o la feina, cada cop seran més importants les xarxes socials per prevenir situacions d'exclusió social.

Política d'inclusió social

Cal destacar que el paper de les empreses d'inserció i economia social és molt significatiu.

INFORME. JOVENT I TREBALL A BARCELONA. 2016

Organismes internacionals com l'OIT, la UE i l'OCDE coincideixen que cal fomentar l'ocupació juvenil, ja que si les persones joves poden complir les seves expectatives el resultat és més benestar i desenvolupament. Alguns d'aquests organismes adverteixen que les persones joves i les que tenen un nivell formatiu més baix tendeixen a disposar dels pitjors llocs de treball, en els quals reben una retribució inferior i el risc de perdre la feina és elevat.

L'impacte de l'atur en la població jove és més gran que el seu pes en la població activa i ocupada. Tot i que les xifres han millorat darrerament, aquest és un aspecte que es troba lluny d'estar solucionat. Als elevats nivells d'atur que pateix el jovent se suma la seva inestabilitat laboral.

“Si el jovent pot complir les seves expectatives el resultat és més benestar i desenvolupament”

Al marge de la millora dels mecanismes de cerca de feina entre el jovent aturat s'han d'establir estratègies per millorar les seves condicions laborals. Un element bàsic en aquest punt és associar una millor formació a unes millors condicions laborals i combatre així la subocupació. Es tracta d'una situació que comporta una utilització ineficaç dels recursos econòmics i laborals. Assegurar oportunitats laborals d'acord amb el nivell formatiu de les persones ocupades és clau per rejuvenir la població ocupada i aprofitar els seus coneixements per incrementar la productivitat, la diversitat i la competitivitat de la nostra economia. Per aconseguir un sistema econòmic plural i divers, el CESB també considera necessari atorgar valor afegit professional a tots els estudis i no solament a aquells que tenen un percentatge d'ocupació més elevat.

INFORME SOBRE L'OCUPACIÓ I EL SECTOR TURÍSTIC A BARCELONA

El sector turístic és una de les activitats econòmiques més importants de Barcelona, tant en matèria d'ingressos per a la ciutat com en el seu pes quant a nombre de llocs de treball.

La multiplicitat i la barreja d'usos de les activitats vinculades, directa i indirectament, que es produeixen al territori, fa complicat determinar l'impacte exacte que el turisme suposa en termes d'activitat econòmica i d'ocupació. És obvi que cal incloure-hi determinats subsectors, com l'hoteleria i les agències de viatges, però resulta més complicat estimar el seu impacte en la restauració, el comerç o el transport, on es barregen serveis per a residents i per a visitants.

La rellevància de l'oferta hotelera

Les dades d'oferta hotelera mostren la importància creixent de la marca turística Barcelona en el conjunt de Catalunya. Es tracta d'un increment que ha anat en augment des de 1992, quan les olimpíades van situar Barcelona en el marc internacional.

“La densitat dels usos de l'habitatge mostra els nivells d'afectació i intensitat de la problemàtica dels HUT”

L'emplaçament puntual, la dimensió dels edificis i els percentatges d'ocupació ens donen una visió de la seva distribució en el territori, però hi manca un component essencial: la densitat dels usos de l'habitatge per illa, que mostra els nivells d'afectació i intensitat de la problemàtica dels HUT sobre cadascun dels barris de la ciutat.

Tant els emplaçaments dels HUT, com els establiments hotelers i els albergs s'acumulen a l'entorn dels principals focus d'atracció de l'activitat turística.

A través d'aquest portal (Airbnb) s'ha pogut constatar que l'oferta creixent de pisos turístics s'ha estès per tota la ciutat. Segons les dades disponibles de gener de 2016, en 72 dels 73 barris de Barcelona existeix almenys un pis anunciat a la plataforma Airbnb. No obstant això, es tracta d'una dada que no representa la realitat barcelonina, ja que un cop disgregades les dades, es pot determinar que es produeix una elevada concentració d'aquests pisos en pocs barris de la ciutat, especialment, en els barris més turístics dels districtes de Ciutat Vella i l'Eixample.

Repercussions socials i de convivència

La potenciació de la ciutat de Barcelona com a pol turístic mundial i les noves demandes dels turistes han comportat l'aparició de nous fenòmens com l'alt creixement del nombre d'habitatges d'ús turístic. També s'ha produït una utilització dels espais públics cada vegada més intensa i oposada per part de col·lectius (sectors veïnals i turistes) amb necessitats ben diferents. Aquesta situació ha comportat afectacions reals de l'activitat sobre la població resident habitual, que alteren el teixit social existent i l'equilibri entre zones.

“Equilibrar l’ús de l’espai públic de forma que no suposi un conflicte entre els residents i els visitants esdevé un element important”

Pel que fa a l’impacte de l’activitat turística sobre l’habitatge residencial, l’any 2014 uns 10.000 allotjaments havien perdut la funció d’habitatge familiar per esdevenir HUT.

Hi ha persones que, sense llicència, estan comercialitzant com a habitatge turístic el seu pis de propietat o de lloguer, i fins i tot en alguns casos diverses propietats simultàniament.

Segons Còcola Gant, “el turisme no solament potencia diversos processos de gentrificació, sinó que pot ser interpretat com un element gentrificador en sí mateix”, com un possible domini de la ciutat per part de consumidors amb alts ingressos que acaba per desplaçar a la població original.

A Barcelona, barris històrics com el Raval o la Barceloneta s’han convertit en alguns dels més cars per metre quadrat al mercat de lloguer. Aquesta evolució també es reflecteix en l’Índex de Renda Familiar Disponible (IRFD) dels barris i els districtes afectats per aquesta dinàmica, ja que les àrees turístiques han registrat increments d’aquesta.

La Barceloneta ha experimentat un creixement de l’IRFD del 28% entre 2008 i 2014 i s’observa com el preu del m² del barri assolía el nivell més alt de tota la ciutat. Si bé l’increment de la RFD és en sí mateix una bona notícia, cal veure si aquesta afecta per igual a tota la població resident, o només a la nouvinguda, donant lloc a una segregació entre els que arriben i els que ja hi residien.

La Barceloneta no és un cas únic. En aquest període, altres zones de la ciutat han experimentat un creixement similar de l’IRFD, entre els quals es troben els barris del districte de Ciutat Vella, que han experimentat un increment superior al del conjunt de la ciutat i de districtes tradicionalment benestants com Sarrià-Sant Gervasi.

“El turisme no pot analitzar-se com a una activitat econòmica en sentit estRICTE”

El turisme no pot analitzar-se com a una activitat econòmica en sentit estRICTE. Primer, perquè els seus efectes econòmics sobre molts altres sectors proveïdors són de gran magnitud. Per altra banda, té efectes sobre la ciutadania pel que fa a l’ús de l’espai públic i la convivència entre turistes i ciutadans. Per això és necessari definir els seus aspectes “negatius” per tal de tractar de reequilibrar-los i aconseguir que sigui una activitat sostenible socialment i econòmicament.

S’ha d’aconseguir que la ciutadania i l’activitat turística vagin en la mateixa direcció, per tal de garantir un model de ciutat reconeguda, amb una manera de sentir i viure corresponent a una urbs universal i mediterrània.

Trobem que l’estructura empresarial tradicional ha experimentat intensos canvis, tant pel que fa a l’oferta d’allotjament i de restauració com en la relativa a l’aparició de nous serveis i activitats d’oci.

“Un creixement exponencial de la demanda turística provoca canvis sobtats i desajustos”

És evident que un creixement exponencial de la demanda turística provoca canvis sobtats i desajustos que cal tenir en compte i corregir per tal de mantenir uns serveis de qualitat i evitar el risc de degradació de la ciutat. Alhora, cal definir la càrrega turística que pot suportar el municipi per tal de preservar el seu model de convivència i evitar la gentrificació de determinades zones i barris de la ciutat.

Condicions laborals

Cal avançar en el desenvolupament d’un model de mercat laboral de qualitat, sostenible i favorable per a totes les parts implicades. També cal combatre les pràctiques de competència deslleial, com ara el treball submergit i l’incompliment dels convenis que regulen les relacions laborals.

“Cal combatre les pràctiques de competència deslleial”

El sector turístic ha d’apostar per un model que no es basi en la precarització de les condicions de treball i que valori les capacitats dels treballadors i treballadores.

La formació juga un paper fonamental per a poder garantir un sector de qualitat, amb perspectives de futur i que faci front a les mancances de professionalització de les franges baixes de qualificació. És evident que no és possible un turisme de qualitat sense un treball i una formació de qualitat. El major problema es situa en les franges baixes de qualificació, que tradicionalment ocupen els llocs de treball més precaris.

“No és possible un turisme de qualitat sense un treball i una formació de qualitat”

INFORME LA REINVENCIÓ COM A ESTRATÈGIA. DEL PLA CERDÀ A LA SOCIETAT CREATIVA

Estem immersos en un canvi de model, i justament en el període crucial en què el vell model va perdent embranzida i el nou comença a despuntar. Les àrees urbanes tenen un paper essencial en aquest nou escenari global. Aquest segle és el de les ciutats.

Aquests processos generen profunds canvis en el perfil social i econòmic de les ciutats i contribueixen a l'aparició de nous fenòmens globals: l'establiment de relacions de competència i de col·laboració entre ciutats.

Segons Richard Florida, les deu megaregions més grans en termes d'activitat econòmica acullen 416 milions de persones, o el 6,5% de la població mundial; representen el 43% de l'activitat econòmica (13,4 bilions de dòlars), el 57% de les indústries patentades; i en elles hi viuen el 53% dels científics més citats. Les quaranta més grans representen el 18% de la població mundial, el 66% de l'activitat econòmica, el 86% de les innovacions patentades i el 83% dels científics més citats.

La Fundació Metropolí, en el seu estudi Building the european Diagonal, aposta per la definició d'una megaregió que s'estén des de Lisboa fins a Milà, passant per Madrid, Barcelona i Marsella.

Les claus del canvi de model productiu

La creativitat s'ha convertit, de manera indiscutible, en el gran factor d'èxit econòmic i de generació de riquesa. “En l'actual economia productiva, la veritable font de creixement econòmic procedeix de la concentració i de l'aglutinament de persones productives i amb talent”.

Les societats creatives es caracteritzen per ser diverses, plurals, i hi té molta importància la capacitat d'atreure talent; és a dir, d'atreure tant persones qualificades com indústria innovadora. Els centres universitaris i d'investigació i recerca tenen un paper destacat en aquest objectiu. En conclusió, la creativitat constitueix el gran motor de la innovació i és essencial per al desenvolupament econòmic dels territoris.

“Els centres universitaris i d'investigació i recerca tenen un paper destacat”

Si apliquem al cas de Barcelona alguns dels factors clau de la creativitat segons l'estudi esmentat de Florida, tenim:

- la diversitat, generadora d'un clima creatiu
- i una bona accessibilitat internacional per poder atreure més gent

Gran part dels llocs de treball intensius en coneixement de Barcelona corresponen al terciari avançat. el 45,7% dels assalariats de la ciutat treballen en serveis intensius en coneixement, mentre que els serveis tecnològics (R+D), telecomunicacions i informàtica, ja representen el 5% del total de llocs de treball.

Quatre dels cinc millors instituts de recerca mèdica de l'Estat espanyol són a Catalunya. Catalunya també té 13 universitats i 13 parcs científics, 6 d'ells dedicats específicament a activitats d'R+D biomèdic i agroalimentari.

La relació entre Barcelona i el seu entorn metropolità

Fins ara, quan parlàvem de creixement econòmic i desenvolupament pensàvem en termes d'Estat nació però, en les darreres dues o tres dècades, apareix una nova unitat econòmica: la megaregió. Com dèiem abans, les megaregions, entitats emergents amb particularitats diferents de les ciutats que les formen, esdevenen les unitats econòmiques naturals, no artificials com les fronteres dels estats nació.

“Les megaregions esdevenen en unitats econòmiques naturals”

El Consell Econòmic i Social de Barcelona creu que és necessari, per tant, un canvi de model productiu, i apostar per sectors que aportin més valor afegit i més productivitat, identificant les noves possibilitats estratègiques de les noves branques industrials relacionades amb el coneixement i la tecnologia, i també dels nous sectors de serveis, oci i turisme.

Boston: la formació és clau per a cada reinvençió

Per sobreviure, una ciutat ha de superar al llarg de la seva història diferents crisis. Al llarg de la història es demostra que les ciutats són més permanents que els països que les envolten. La qüestió principal a resoldre és esbrinar quines raons fan que unes prosperin i que altres s'estanquin.

“Per sobreviure, una ciutat ha de superar al llarg de la seva història diferents crisis”

Per a Eduard Glaeser una ciutat té èxit quan supera diversos renaixements al llarg del temps. L'article remet a Reinventing Boston, on Glaeser apunta diversos factors per explicar que l'èxit urbà no vol dir creixement a perpetuïtat sinó respondre amb èxit als desafiaments.

Boston, diu Glaeser, ha estat capaç d'inventar-se de nou tres vegades: a principis del segle XIX com a proveïdora de capital humà per a un comerç marítim remot i un imperi pesquer; a finals del mateix segle, com una ciutat industrial construïda pel treball immigrant; i, finalment, al segle XX, com un centre de l'economia de la informació.

“L'èxit urbà no vol dir creixement a perpetuïtat sinó respondre als desafiaments”

En els últims temps Boston s'ha caracteritzat per les següents indústries: serveis professionals, educació, finances i assistència sanitària. Una categoria tan àmplia com la de serveis professionals encabeix coses diferents segons els comtats.

La formació de les persones ha estat clau perquè es produís el renaixement de Boston. Una base forta de treballadors qualificats, escriu Glaeser, és la garantia més solvent de salut d'una ciutat.

El cas finlandès: un país abocat a la innovació

L'economia finlandesa va patir durant els anys noranta una greu crisi econòmica causada per una crisi del sector bancari, taxes d'atur quatre o cinc vegades superiors a les habituals i elevats nivells de deute públic.

La política d'R+D no només passa per ajudes als grups de recerca universitària sinó que també s'ha estimulat la recerca aplicada, com ho demostra el fet que entre 1990 i 2000 Finlàndia sigui el tercer país del món en creació de patents, només per sota del Japó i de Suècia en termes relatius (per cada milió d'habitants).

“S'ha estimulat la recerca aplicada”

La innovació en alta tecnologia i l'especialització en R+D exigeixen canvis estructurals profunds. El llibre Finland as a Knowledge Economy: Elements of Success and lessons Learned mostra com es construeix una societat del coneixement a partir d'uns pilars sòlids que permetin arribar a les fites abans esmentades:

Al llarg de la història es demostra que les ciutats són més permanents que els països que les envolten. La qüestió principal a resoldre és esbrinar quines raons fan que unes prosperin i que altres s'estanquin.

Es requereix infraestructura, preparació i incentius per invertir.

Adaptació de les institucions del mercat de treball i el sistema legal.

Una gran empresa motor, com Nokia, ajuda a engrescar altres petites iniciatives.

Universitats i empreses competeixen amb projectes basats en els principis del mèrit i de la millor proposta.

Creació de mecanismes integrals d'innovació. Durant totes les fases del procés, tant les organitzacions públiques com les universitats i empreses han de tenir un paper clar i important en el desenvolupament del producte.

L'èxit del model finlandès rau en el fet que el sistema educatiu genera molt poques diferències entre els estudiants. A més, la col·laboració entre formació professional i món universitari no provoca que els uns s'especialitzin en formació pràctica i els altres en formació teòrica aplicada.

“Un model de creixement econòmic sostenible és compatible amb la societat del benestar”

El manteniment d'un model de creixement econòmic sostenible és compatible amb el manteniment d'un model de societat del benestar.

INFORME SOBRE LA INDÚSTRIA 4.0

Barcelona no és aliena a la IV revolució industrial. En el nivell de projecció exterior organitza fires, convencions i congressos, perquè empreses i institucions es trobin i puguin compartir experiències, bones pràctiques i coneixements. Les oportunitats que generen transcendeixen els beneficis econòmics que reporten i han de ser aprofitades per a acostar als agents econòmics i socials a les universitats i a les institucions.

La matèria primera d'aquest nou model productiu és el talent i la creativitat. Retenir i atreure persones amb talent és fonamental i per a aconseguir-ho les condicions laborals, la qualitat i el cost de vida, especialment l'accés a l'habitatge, han de configurar-se com a elements atractius.

La formació és un altre aspecte fonamental. S'ha de reforçar la innovació pedagògica i la difusió i atracció de talent femení a l'FP per les oportunitats que aquests ensenyaments ofereixen a les persones i a les empreses.

“És imprescindible fomentar les vocacions científiques i investigadores”

És imprescindible fomentar les vocacions científiques i investigadores per a disposar de suficient massa crítica per a liderar els avançaments científicotècnics que conformaran la Indústria 4.0.

Barcelona i la seva àrea metropolitana reuneixen grans potencialitats per a liderar els canvis i ser referents de la Indústria 4.0, però també hem d'advertir que existeixen febleses que s'han de corregir.

Les universitats i els seus instituts i centres de recerca, posen a l'abast de la societat aplicacions i tecnologies innovadores que fan de Barcelona un referent mundial en àmbits diversos. Un altre aspecte a destacar és la capacitat de transferència del coneixement generat per les universitats i centres de recerca a les empreses i la creació i impuls de start-ups.

INFORME SOBRE L'R+D+i A L'AMB

Les percepcions i els coneixements que es tenien sobre el paper i la importància de l'R+D a l'AMB, i que aquestes activitats no són un punt d'arribada sinó que han de ser un punt de trobada del conjunt d'agents que hi intervenen per convertir-se en el punt de sortida.

Quant als punts forts hem d'assenyalar que el sistema d'R+D de l'AMB disposa de personal altament qualificat, centres i institucions de recerca i infraestructures tecnològiques de primer nivell.

Respecte als punts febles, hem de destacar la menor participació de les empreses en les activitats d'R+D+i, la manca creixent de recursos com a conseqüència de les polítiques d'ajust fiscal, la pèrdua de talent que s'està produint i que el CESB va quantificar a l'Informe sobre l'emigració de la població barcelonina i el reconeixement social de les institucions i persones que, sent les protagonistes de nombrosos avenços que milloren la qualitat de vida de la ciutadania, resten en l'anonimat.

“Cal revertir la disminució constant de recursos per a l'R+D”

Cal revertir la disminució constant de recursos per a l'R+D que s'ha produït els darrers anys i desenvolupar polítiques que consolidin les activitats d'R+D+i a l'AMB i, alhora, impulsar una presència i una implicació més grans de les empreses en aquest sector fent-los veure les oportunitats i els avantatges d'incorporar la innovació com a factor clar per al seu creixement. Daniela Tost, directora del Centre de Recerca d'Enginyeria Biomèdica de la UPC, afirmava recentment que “cal aprofitar el flux bidireccional de beneficis universitat-empreses i convertir la transferència de tecnologia en motor de canvi econòmic, social i del model educatiu”.

En el terreny de l'emprenedoria, un cop més, hem d'insistir que cal remoure els obstacles que alenteixen la creació, constitució i gestió administrativa de les empreses, i que cal impulsar una veritable cultura emprenedora.

Cap a un nou model productiu

Cal valorar positivament la tasca portada a terme pels parcs científics i tecnològics i per les incubadores d'empreses, els esforços per organitzar els diferents clústers i la feina feta per altres institucions com els diversos instituts i infraestructures de recerca.

“Cal valorar positivament la tasca portada a terme pels parcs científics i tecnològics”

Tot plegat ha aconseguit que Barcelona i la seva àrea metropolitana siguin un territori de referència, tal com ho demostra el fet que l'11 de març de 2014 Barcelona fos designada Capital Europea de la Innovació. Però calen nous avenços per no perdre el que s'ha aconseguit i aquests depenen de l'existència d'un ecosistema innovador on conflueixin tots els operadors: emprenedors, investigadors, capital risc, universitats, empreses, administracions públiques, etcètera.

INFORME SOBRE L'HABITATGE A BARCELONA

L'habitatge fa anys que ha esdevingut un dels principals problemes de la ciutat. És una qüestió que requereix una anàlisi multidimensional a l'hora de cercar solucions tant per les seves causes com pels seus efectes. Les conjuntures internacionals i d'altres indrets no poden justificar la inacció. Hem d'enfrontar l'origen i les causes d'aquesta situació a la nostra ciutat.

Des de 2013 els desnonaments per lloguer dupliquen els hipotecaris. Aquesta situació és conseqüència d'un increment sostingut dels preus registrats als contractes d'arrendament. Entre 2013 i 2018 l'augment mig a la ciutat va ser del 36,4%.

En un marc on els salaris no van créixer en la mateixa proporció i on l'atur i la temporalitat van ser una constant, trobem que l'increment de les taxes d'esforç per fer front als preus de l'arrendament van deixar fora del mercat a nombroses persones i famílies, especialment al jovent. L'any 2017, la taxa d'esforç mitjana de les persones menors de 25 anys era superior al 125%.

“Les taxes d'esforç per fer front als preus de l'arrendament van deixar fora del mercat a nombroses persones i famílies”

Considerem que aquesta és una situació que cal abordar en totes les seves magnituds amb la implicació de totes les institucions, agents socials i operadors per aconseguir adaptar l'oferta immobiliària a les necessitats de la ciutat, evitant la polarització i segregació residencial.

És evident que l'impuls de l'oferta per generar nous habitatges repercutirà positivament a la qualitat de vida de les persones i famílies, i a l'increment de les activitats econòmiques vinculades al sector de la construcció residencial. El nou parc d'habitatge haurà d'estar adaptat a les noves formes de convivència, dimensionament de les famílies i alhora de l'envelliment de la població.

“Fiances elevades, justificació dels ingressos anuals, rebuig a les persones amb contractes temporals...”

Tot i que els desnonaments es situen al cim del problema, hem d'assenyalar d'altres com l'enduriment dels requisits per formalitzar els contractes de lloguer –fiances elevades, justificació dels ingressos anuals, rebuig a les persones amb contractes temporals,...- que dificulten o impedeixen l'accés a l'habitatge del jovent i de les persones amb menors ingressos.

En l'aspecte familiar i individual, cal tenir en compte que la mobilitat forçada impedeix una planificació acurada de nombrosos projectes vitals, donat que afecta a aspectes com la necessària estabilització de l'escolarització en el cas de famílies amb infants i el canvi de les rutines derivades de les relacions veïnals, així com del sentiment de pertinença a una comunitat, és a dir, de l'establiment dels vincles que garanteixen la cohesió social.

“La mobilitat residencial forçada impedeix una planificació acurada de nombrosos projectes vitals”

L'increment del parc d'habitatges assequibles ha de ser prioritari i desenvolupat tant per la iniciativa privada com pels poders públics. A curt termini cal prestar atenció a les emergències habitacionals per desnonaments i persones sense sostre.

Al mateix temps, cal impulsar la rehabilitació d'aquells habitatges que no reuneixen unes condicions mínimes d'habitabilitat, i fer front al deteriorament de les instal·lacions i manca de serveis.

Són molts els aspectes que cal abordar, des de les necessitats dels diferents col·lectius que perden o no poden accedir a un habitatge digne, la sobrecàrrega de determinats espais o el tancament i abandonament d'altres, la gentrificació, els infra-habitatges i els pisos buits, la mobilitat, la seguretat, les propostes de producció de nous habitatges –públiques, privades, d'entitats sense afany de lucre-, etc.

SALARI MÍNIM DE CIUTAT

Les valoracions d'aquest informe van ser el resultat d'un procés de debat, anàlisi i aportacions realitzades pels membres del grup de treball format per: CCOO, UGT, FTN, PIMEC, FEPIME, Taula del Tercer Sector, l'AMB, Anem a Mil, Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, Càritas Diocesana, Barcelona Activa i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Els salaris són la principal font d'ingressos que disposen les persones i les famílies per fer front a les despeses i adquirir els productes de la cistella bàsica de la compra:

- **Alimentació, higiene...**
- **Habitatge i subministres.** Aigua, gas, electricitat i accés a les TIC
- **Transport** per realitzar les activitats quotidianes
- **Educació.** Llibres, taxes...
- **Sanitat.** Serveis no coberts pel sistema públic

Aquestes despeses s'han de complementar amb les originades per les activitats d'esbarjo, esports, cultura, vacances..., i amb tenir una mínima capacitat d'estalvi per fer front a despeses imprevistes.

Totes les fonts consultades coincideixen en assenyalar que el cost de vida varia entre ciutats del món.

A Barcelona, el cost de la vida oscil·la entre 1.439 euros mensuals segons Intermon-Oxfam, 2.453 per a una llar de dos adults i tres persones menors segons el projecte europeu ImPROvE, i 1.816 segons la consultora Daleph.

Directament relacionada amb la crisi iniciada el 2008 trobem que la taxa de desocupació, malgrat la seva reducció durant els darrers exercicis, ha generat un augment de la pobresa en àmplies capes de la població, agreujada per factors com l'increment de la temporalitat de la contractació, la contenció salarial o el treball a temps parcial no voluntari. A la pobresa per manca d'ingressos pel treball hem d'afegir la de les persones que tenen feina però amb salaris que no els permeten cobrir les seves necessitats bàsiques.

Experts i institucions, com la Comissió Europea, l'FMI, l'OCDE o l'OIT, fa temps que proposen un augment dels sous per reactivar la demanda interna i amb ella l'activitat econòmica.

“ Reactivació de la demanda interna i amb ella de l'activitat econòmica ”

És important debatre la relació entre salaris i productivitat per arribar a un consens sobre com impulsar el seu creixement, tenint en compte que sobre la productivitat intervenen altres variables com estat i capacitat de les infraestructures, sistemes de transport, fonts d'energia o polítiques per a atraure talent.

Simplificant les teories respecte a la formació dels salaris trobem d'una banda, les polítiques que afirmen que han de ser una derivada de la productivitat, i per altra, les que afirmen que han de ser suficients per garantir una vida digna.

Hem de remarcar que aquest debat no és nou, sinó la continuació de l'iniciat amb la revolució industrial al segle XVIII, quan David Ricardo afirmava que el salari havia de cobrir el cost de subsistència i Adam Smith mantenia que el seu augment estava justificat quan s'incrementava la riquesa nacional.

És difícil aconseguir unanimitat sobre els efectes que la creació o l'augment del salari mínim tenen sobre l'ocupació. Per una banda, nombrosos estudis i informes destaquen que el seu establiment no té un impacte significatiu sobre l'ocupació ni sobre l'atur; i per una altra, en canvi, també n'hi ha que consideren que l'augment de l'SMI alentirà la creació d'ocupació i perjudicarà les persones amb més dificultats per accedir a un lloc de treball.

Cal assumir que el debat sobre el salari de ciutat és necessari com un dels mecanismes per fer front a les necessitats de les persones que viuen i treballen a les àrees metropolitanes; cal veure també quin és el seu impacte sobre les empreses, així com les seves repercussions a l'hora d'atraure talent i personal altament qualificat que doni resposta a les necessitats productives del territori.

En aquest nou context, considerem que les administracions públiques locals, com a prestadores de serveis, i coneixedores de la realitat socioeconòmica del seu territori han d'estar i formar part del debat i proposar solucions alternatives.

En qualsevol cas, la implantació d'un salari mínim de ciutat s'hauria de fer tenint en compte els mecanismes que regeixen la negociació col·lectiva.

Per tal d'avançar en el seu establiment el CESB considera que s'han d'incorporar elements com:

A.- Els preus i les polítiques públiques d'habitatge.

B.- La creació d'una taula de diàleg social.

C.- Creació d'un grup de treball al si del Consell de Relacions Laborals.

D.- Estimar que els serveis i les polítiques desenvolupades per les administracions locals poden influir en el poder adquisitiu de les persones.

2.- MEMORIES SOCIOECONÒMIQUES

Any 1996

S'ha de donar un salt qualitatiu en el transport públic així com un pacte amb els agents implicats per tal de pacificar el tràfic privat.

“Pacte amb els agents implicats per tal de pacificar el tràfic privat”

És imprescindible seguir potenciant la cultura emprenedora i d'acord amb això, continuar amb l'adequació dels perfils professionals i el suport a la creació de noves empreses.

Es proposa una atenció profunda a l'ample àmbit de la regió funcional de Barcelona per abordar temes com ara la indústria, la competitivitat, la sostenibilitat i primordialment l'ocupació.

Mercat de treball

Ens trobem davant del fet paradoxal d'una població acceptablement formada, amb grans dificultats per a insertar-se en el mercat laboral.

Barcelona s'ha de dotar de més i millors instruments per a la inserció en el mercat de treball.

S'han de prioritzar polítiques actives per afavorir:

L'ocupació estable.

La prospecció i aflorament de noves activitats i ocupacions.

Un pla per facilitar la inserció laboral de les persones i col·lectius amb majors dificultats.

Qualitat de vida

L'accés a l'habitatge és un dels principals problemes, s'han de continuar i intensificar els esforços, públics i privats, per garantir una oferta suficient i assequible per als que busquen el seu primer habitatge i, al mateix temps, incrementar el parc d'habitatges de lloguer.

Un medi ambient saludable no només és una millora de les condicions de vida actuals, sinó que és un estímul per atreure noves activitats generadores de riquesa i ocupació.

“Cal augmentar la cooperació entre la universitat, el món de la investigació i l'empresa privada”

Per afavorir i configurar l'anomenada "societat del coneixement" cal augmentar la cooperació entre la universitat, el món de la investigació i l'empresa privada; vetllar i protegir el nostre patrimoni històric i cultural i facilitar l'accés a les xarxes d'informació i potenciar el seu ús.

Pacte industrial de la regió metropolitana de Barcelona

A començaments de 1997 s'ha signat el Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona. És un pacte territorial configurat com una aliança estratègica al voltant de tres grans objectius: la competitivitat, la sostenibilitat i la cohesió social.

L'establiment d'un compromís d'aquestes característiques, dona raó de la visió dels estaments decisoris en el camp econòmic a actuar conjuntament davant el nou model emergent metropolità.

Barcelona i la societat de la informació

La revolució de la informació i de la comunicació constituirà una alteració de la manera en què els ciutadans treballen, viuen i es relacionen. La tecnologia permetrà processar, emmagatzemar, recuperar i comunicar informació en qualsevol de les seves formes (oral, escrita o visual), independentment de la distància, el temps i el volum.

Ciutat sostenible

Un dels objectius primordials és aconseguir una ciutat sostenible, tant en el seu funcionament quotidià com en el seu desenvolupament econòmic. És a dir, una ciutat respectuosa amb el medi ambient, que prengui consciència de l'escassetat del recursos no reproduïbles i sigui solidària amb les generacions futures.

"Una ciutat que prengui consciència de l'escassetat del recursos no reproduïbles i solidària amb les generacions futures."

Es proposa potenciar l'ús de les energies renovables (energia solar, eòlica, aprofitament de les aigües subterrànies) i l'eficiència energètica en sentit ampli (foment de les auditories energètiques).

Barcelona com a centre de coneixement

Per reforçar la base de coneixement és necessari donar més força als aspectes culturals de la ciutat, amb especial atenció als valors històrics, estètics i ecològics, els quals donen a la ciutat la seva distinció i influeixen en la seva qualitat de vida.

"És necessari donar més força als valors històrics, estètics i ecològics"

El desenvolupament basat en el coneixement està directament relacionat amb el nivell de capital humà, la capacitat d'organització, ambients innovadors, aprenentatge i creativitat. Amb les telecomunicacions i comunicacions més ràpides i instantànies el coneixement esdevé una font d'avantatge comparatiu.

Any 1997

Per una banda, s'ha produït un important procés de relocalització d'activitats en la Regió Metropolitana. Paral·lelament, s'ha produït una creixent terciarització de la ciutat de Barcelona com a nucli central de la regió. Aquest procés segueix una pauta que tendeix a ubicar les activitats amb un ús més extensiu de l'espai a les perifèries metropolitanes i les activitats amb més relació de valor afegit per metre quadrat al centre metropolità.

Sembla convenient que s'acceleri la incorporació de les noves tecnologies en tots els àmbits empresarials, professionals, acadèmics, institucionals i socials.

"És necessari desenvolupar polítiques de dinamització del comerç de la ciutat"

És important que es desenvolupin polítiques actives de dinamització del comerç de la ciutat, adreçades a la modernització de l'oferta comercial, a la promoció de la qualitat i del servei al consumidor, i al manteniment d'un teixit comercial ampli i diversificat.

Molts polígons industrials de la ciutat han vist una transformació de les seves activitats, mitjançant la substitució d'indústries tradicionals o amb un ús del sòl molt extensiu per altres activitats amb més components tecnològics o de valor afegit i amb menors impactes negatius a l'entorn (sorolls, fums, càrrega de foc, etc.).

“El sistema de transport públic metropolità s’ha revelat insuficient”

En un context de creixement sostingut de la mobilitat i de l'activitat econòmica i laboral, el sistema de transport públic metropolità s'ha revelat insuficient per fer front a la nova distribució de la població i de llocs de treball.

Mercat de treball

En la mesura que l'ocupació esdevé un dels factors més essencials en el manteniment de la cohesió social és molt important poder seguir avançant en la millora de les oportunitats d'ocupació d'aquests col·lectius a través del disseny i posada en marxa de polítiques actives adequades. Torna a fer-se evident la idoneïtat i l'oportunitat de disposar de polítiques actives d'ocupació per atendre col·lectius de persones aturades que corren el risc d'esdevenir estructurals.

“L'ocupació esdevé un factor essencial en el manteniment de la cohesió social”

D'altra banda, és especialment convenient potenciar mesures complementàries i considerar experiències, com les que s'han dut a terme en alguns barris, encaminades a donar suport i recolzament a les dones i a la parella en la criança i educació dels seus fills i filles, així com facilitar horaris flexibles.

També es posa de manifest el reduït nivell que presenta la contractació indefinida i que es tradueix en una alta rotació laboral, especialment el jovent i les dones.

Polítiques actives d'ocupació

El Pacte Local per a l'Ocupació a Barcelona proposa que s'avanci en un model específic de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya que hauria de permetre que el procés de descentralització ampliés la participació local en la gestió de les polítiques actives.

Qualitat de vida

Projecte Educatiu de Ciutat. Pretén subratllar el compromís de la ciutat envers l'educació de la ciutadania i fa de l'educació un dels elements estratègics del progrés de la ciutat.

Barcelona, ciutat cultural. L'estratègia de transformació de la ciutat ha de ser eminentment cultural, ja que en el nou context de l'era digital el que atorgarà valor afegit a les ciutats serà el grau de competència en el terreny dels continguts. Aquests continguts s'han d'entendre en un sentit ampli, ja que es tradueixen en innovació i creació, investigació a les universitats, el disseny i l'arquitectura, el coneixement accessible per a tots els ciutadans, la producció artística i cultural d'avantguarda, i la recerca científica entre altres elements.

“L'estratègia de transformació de la ciutat ha de ser eminentment cultural”

Habitatge. Les noves actuacions residencials a la ciutat fan que el marge de sòl disponible per a noves actuacions en el futur sigui cada cop menor. Per tant, un apartat que es preveu que tingui cada vegada un paper més crucial en la marxa del sector és la rehabilitació. En aquest context és recomanable augmentar els instruments d'estímul a la rehabilitació d'habitatges i a la posada en el mercat d'habitatges buits.

Medi ambient. El desenvolupament de l'activitat econòmica i el progrés tecnològic han de ser compatibles i respectuosos amb la preservació del medi ambient i el manteniment d'una qualitat de vida elevada per a les generacions futures.

Any 1998

La persistència de superàvits al sector públic en els diferents nivells de l'administració als països del nostre entorn, junt a la perspectiva pròspera i estable del sector privat en termes generals, ha posat molt d'actualitat un dilema: el de mantenir

l'equilibri entre polítiques socials i economia de mercat, el de compaginar la protecció dels més dèbils amb la promoció del dinamisme social, de la creativitat i de la innovació.

Mercat de treball

Cal que Barcelona, i així ho comparteixen totes les organitzacions i institucions del Consell Econòmic i Social de Barcelona, desenvolupi i implementi mesures específiques per superar els actuals dèficits formatius i ocupacionals.

Enfront de l'actual inseguretat i incertesa, fruit d'un excés de contractació temporal, s'ha d'aconseguir, mitjançant el consens i el diàleg social, un increment de la implicació dels treballadors i treballadores en el si de l'empresa per tal evitar la pèrdua de coneixements i experiències professionals que poden ser aplicades a mantenir i millorar la productivitat.

L'ocupació del futur esdevindrà en un nou paradigma, una forma nova d'entendre les relacions treball/societat/empresa. Cal que les noves tecnologies de la informació esdevinguin una competència transversal que s'incorpori a totes les accions de formació.

“Cal que les TIC esdevinguin una competència transversal”

El CESB ha impulsat una investigació sobre bones pràctiques en la concertació col·lectiva que estimulen l'ocupació de qualitat. La proposta presentada a l'estudi recull principis com els d'igualtat i no discriminació i accions com la integració de grups marginats, la promoció i l'estabilitat de l'ocupació, la reducció de l'ocupació precària, la limitació d'hores extraordinàries, la protecció contra riscos laborals, la participació dels treballadors i treballadores i dels seus representants a l'empresa, la promoció de la formació professional, clàusules contra l'assetjament sexual i sobre la gestió de conflictes.

Les organitzacions i institucions del CESB proposen consolidar i ampliar el teixit industrial a Barcelona, renovat als nous paràmetres de la societat del coneixement i fer del Poblenou un espai emblemàtic per impulsar aquest procés.

Un dels objectius principals i un dels reptes és que totes les persones que viuen i treballen a Barcelona puguin tenir accés a una formació professional en el moment i lloc adequats.

“Accés a una formació professional en el moment i lloc adequats”

No avancem de manera suficient en la incorporació plena de les dones en el món del treball i de l'empresa. En aquest, sentit cal que totes les administracions així com les organitzacions sindicals i empresarials contribuïm a avançar en aquesta direcció. Creiem que l'empresa modal de les primeres dècades del segle XXI serà una Pime d'entre 1 i 10 persones treballadores, que actuarà en xarxa, i estarà interconnectada amb clients, proveïdors i partners nacionals i internacionals. Utilitzarà Internet per a les seves comunicacions, les seves compres, les seves vendes, la seva publicitat i per a la recerca de socis, i requerirà d'una excel·lent oferta d'infraestructures de telecomunicacions. No produirà sèries sinó que personalitzarà el seus serveis i productes per a cada client i aquesta serà una part important del seu valor afegit.

Per aconseguir el desenvolupament del sector serveis a la ciutat, s'ha de posar una èmfasi especial en la necessitat d'ampliar la innovació i la R+D.

“L'habitatge és un dret bàsic i essencial, i un instrument de redistribució de la riquesa”

L'urbanisme i l'habitatge es defineixen com a factors estratègics per continuar avançant en la línia de la cohesió social a Barcelona. L'habitatge és un dret bàsic i essencial, i un instrument de redistribució de la riquesa, d'integració social i de vertebració de l'espai físic. Cal fer una aposta forta per l'habitatge protegit, adequant els instruments financers, legals i de suport regulats per l'Estat i la Generalitat a les especificitats d'una gran ciutat com Barcelona.

L'atur de llarga durada limita les expectatives d'accedir a un lloc de treball, rebaixa l'autoestima i dificulta les possibilitats d'accedir a una integració social normalitzada. Aquesta és la porta de la marginació i l'exclusió social en la qual encara se situa un nombre important de persones desocupades.

“L'atur de llarga durada és la porta de la marginació i l'exclusió social”

La terciarització de la ciutat de Barcelona serà cada cop més significativa, alhora que es produirà un fort creixement del nombre de nous llocs de treballs dins d'aquestes activitats.

Cal potenciar les activitats de recerca i desenvolupament, mitjançant la potenciació d'instituts de recerca, i augmentant, en aquest camp, les relacions entre les universitats i el món empresarial.

La qualitat de vida com a element bàsic pel desenvolupament de la ciutat es basa en bona part en la qualitat i eficàcia del seus serveis públics.

La participació dels barcelonins i les barcelonines en entitats i organitzacions de caràcter social ha estat una característica en el nostre model de ciutat. La solidaritat, el respecte i la integració, han estat comuns denominadors en aquesta cultura.

Anys 1999-2000

El món productiu i el dels serveis, sobretot, es mouen i evolucionen amb una agilitat molt més accelerada que els sistemes formatius.

Barcelona està experimentant una forta expansió del sector serveis, la consolidació del sector comercial, un fort dinamisme de la construcció i un procés de relocalització d'activitats industrials des de la ciutat central a l'entorn metropolità.

“Barcelona està experimentant una forta expansió del sector serveis”

El dèficit d'infraestructures que pateix la regió metropolitana de Barcelona és la conseqüència d'una infradotació de recursos d'inversió al llarg de molts anys. La contribució de Barcelona al desenvolupament de Catalunya i d'Espanya pot veure's afectada.

Dinàmiques econòmiques i territorials a la Regió Metropolitana de Barcelona

La RMB ha esdevingut la sisena aglomeració metropolitana de la Unió Europea.

Es consolida com una xarxa de ciutats policèntrica.

Lidera la capacitat competitiva en el conjunt espanyol i les exportacions.

Millora la seva capacitat competitiva en sectors d'intensitat tecnològica alta.

És una àrea econòmica amb una gran diversificació. En general les activitats de serveis denses en coneixement es concentren en el municipi de Barcelona.

L'impacte de la mobilitat, basada fonamentalment en l'automòbil, sobre la petjada ecològica és molt alta i creixent.

Immigració

Les persones immigrades són, en primer lloc, treballadors i treballadores als quals se'ls exigeix per residir i viure en família uns ingressos que en molts casos són difícilment justificables per culpa d'una actitud obstructionista del govern, per la passivitat en la tutela dels drets aplicables i per la dilació en la gestió de la seva documentació.

Des de la perspectiva de la ciutat, és important subratllar l'impacte que la situació suposa, atès que és a les ciutats on es concentra el gruix de les persones que pateixen la situació d'indecisió legal. La ciutat és la que rep a aquestes persones però no disposa d'instruments per poder trobar-los solucions.

Mobilitat

Barcelona ha deixat de ser una ciutat per convertir-se en una metròpoli configurada per diversos municipis estretament interdependents i que configuren una àrea urbana comuna. En aquest nou context, el transport públic té una capacitat de condicionar els processos de creixement urbà que cal saber aprofitar.

Un nou urbanisme per una nova economia

La ciutat del III mil·lenni ha de construir-se sobre les seves arrels històriques i culturals per garantir i preservar-ne la identitat mediterrània, que alhora constitueix el seu principal actiu.

La ciutat mediterrània té com a eix la centralitat, les persones, la comunicació la participació en els assumptes comunitaris, els espais oberts, el diàleg, el respecte, ... i tot allò que contribueix a enriquir i fer créixer les relacions interpersonals i la cohesió social.

“La ciutat del III mil·lenni ha de construir-se sobre les seves arrels històriques i culturals”

L'urbanisme no és un fet neutre, du implícita una forta càrrega de definició de l'espai, de concepció ideològica i també de concepció social en temps. La ciutadania ha de participar activament a l'hora de determinar com serà la ciutat de demà.

Caldrà arribar a generalitzar el dret a la ciutat, entès com el dret a l'accés a un habitatge digne i al conjunt dels serveis públics. Això suposa la producció d'una ciutat més enllà de la mera urbanització.

“Caldrà arribar a generalitzar el dret a la ciutat”

Una ciutat que participa

Assolir un elevat grau d'implicació ciutadana i consens social requereix una potenciació de la participació, tant a través de les organitzacions cíviques i socials de la nostra ciutat com del conjunt de la ciutadania. La participació ha d'anar molt vinculada a la informació i la capacitat de decisió de la ciutadania.

Any 2001

Una nova dimensió metropolitana de la planificació estratègica

L'àmbit metropolità de Barcelona és, sens dubte, una de les regions més rellevants en l'àmbit de l'Europa comunitària. Accentuar una estratègia metropolitana és un vector que assegura una millor posició estratègica de tot l'àmbit en l'escenari internacional i, en conseqüència, se'n poden extreure unes noves oportunitats.

El planejament estratègic metropolità s'ha de bastir sobre una sèrie d'elements i criteris nous:

Lideratge coproductiu. Cal implicar en el procés de planejament estratègic tots els elements que realment intervenen en alguna de les fases de la definició o de la implantació d'objectius i mesures.

Entorn i història. La regió metropolitana té una història, una cultura, unes formes i una morfologia geogràfica que, sens dubte, condicionen els plantejaments de futur.

Prospectiva-reflexió. Les tendències socials i la ciutadania esdevenen altres elements clau per a la prospectiva.

Planejament concurrent. Cal disposar de mecanismes de comunicació constants i fluïts per tal d'optimitzar les tres peces centrals del planejament urbà modern: medi, estratègia i forma-funció.

Any 2002

Barcelona necessita atreure talent si vol aconseguir el nivell de competitivitat que requereixen els nous temps. Per aconseguir-ho cal estimular la investigació, la innovació i el desenvolupament així com els seus intangibles, afegint a la qualitat de vida i la bona convivència, l'actuació decidida per una major diversitat i tolerància.

Cal potenciar els nous sectors, sense deixar de tenir cura de les activitats industrials que han vingut aportant estabilitat al conjunt.

“Cal potenciar els nous sectors, sense deixar de tenir cura de les activitats industrials”

Mercat de treball

Preocupa el grau de temporalitat de l'ocupació, que no cedeix.

Qualitat de vida

Les necessitats d'habitatge per l'emancipació del jovent i de la població immigrant, reclamen noves polítiques que incrementin l'el parc d'habitatge protegit i assequible i que contemplin amb gran cura la seva localització en el territori com una eina per facilitar la integració dels nouvinguts mantenint el model de cohesió i convivència de la ciutat.

“La conciliació de la vida familiar i laboral, amb atenció a les persones dependents no pot permetre's més demores.”

La conciliació de la vida familiar i laboral, amb la correcta atenció a les persones dependents és un altre aspecte de les condicions de vida de la ciutadania que no poden permetre's més demores.

Any 2003

Encara hi ha mancances que caldrà resoldre com la forta, i cada cop més intensa, congestió viària de la Regió Metropolitana de Barcelona, que requereixen la creació de noves vies de gran capacitat, el desenvolupament d'una xarxa ferroviària d'ample internacional per a mercaderies i la potenciació del transport col·lectiu, entre d'altres projectes.

Mercat de treball

Seria convenient que s'incrementés la mostra de l'EPA per a la nostra ciutat per disposar de dades més exactes i desglossades per al municipi de Barcelona.

La bona marxa de l'economia no s'ha traduït en una major estabilitat en l'ocupació, la qual cosa té conseqüències força negatives pel que fa a les condicions de treball i als salaris de les persones treballadores i no afavoreix la competitivitat de les empreses de la ciutat.

“La bona marxa de l'economia no s'ha traduït en una major estabilitat en l'ocupació”

En la perspectiva d'un canvi cap a la societat del coneixement, cal fer un esforç en la inversió i formació tecnològica, cercant una ocupació de qualitat i alt valor afegit.

“Coneixement baix de les llengües estrangeres i grau elevat de fracàs escolar”

Hi ha problemes greus d'eficiència del nostre sistema educatiu: un coneixement baix de les llengües estrangeres, un abandó prematur dels estudis entre el nostre jovent, un grau elevat de fracàs escolar i una presència baixa tant dels estudis de formació professional com dels estudis de caire tecnològic.

Polítiques actives d'ocupació

La modernització de les polítiques actives d'ocupació, la millora de la qualificació i de la formació de les persones, un pla d'aprenentatge d'idiomes a la secundària i a la FP, l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, i accions per combatre el fracàs escolar, seran elements que contribuiran a cercar la plena ocupació de qualitat i d'alt valor afegit.

Qualitat de vida

Caldrà augmentar els recursos destinats a polítiques socials, educatives, sanitàries, ocupacionals o d'habitatge entre d'altres, perquè siguin suficients per atendre les necessitats dels col·lectius més desfavorits, tant dels nouvinguts com dels autòctons. Els agents socials i el teixit associatiu de la ciutat han de participar activament en aquests plans facilitant la integració de la nova població per mantenir la cohesió social.

“En una societat innovadora el paper de les universitats amb el món empresarial, és bàsic.”

En una societat innovadora el paper de les universitats amb el món empresarial, és bàsic. D'altra banda, es necessària una major implicació empresarial en la dotació de recursos per R+D+i.

Els preus actuals de l'habitatge a la ciutat fan que les famílies arribin a endeutar-se. A banda, apareixen altres conseqüències derivades de l'actual situació del mercat immobiliari a la ciutat en les quals cal intervenir: segregació de la població per rendes, nacionalitats o origen, augment dels desnonaments i del mobbing immobiliari, sobretot amb gent gran que no poden assumir els costos del seu habitatge.

“Augment dels desnonaments i del mobbing immobiliari”

Creiem que cal augmentar el parc d'habitatge públic a la ciutat, trobar noves eines de gestió del sòl i del parc d'habitatges existent i una política fiscal que activi els habitatges buits.

La protecció de les persones dependents, siguin ancians o persones amb discapacitat permanent o transitòria, amb independència de la seva edat, ha de situar-se com a prioritat del conjunt de les administracions.

Any 2004

És imprescindible el desenvolupament de les mesures previstes a l'Acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana i, que Barcelona intensifiqui els esforços en la millora d'infraestructures de transport i comunicacions i equipaments per atraure i crear noves empreses.

Considerem que projectes com Biocampus, 22@, el parc aeroespacial, el Sincrotró, el parc alimentari, el superordinador Marenostrum... són elements clau i estratègics per al futur de la nostra ciutat a fi que Barcelona sigui capdavantera i referent per a altres àrees metropolitanes europees.

Mercat de treball

Una temporalitat massa estesa en l'ocupació evidencia una manca de confiança dels ocupadors. Per afrontar aquesta incertesa i manca de perspectives calen mesures que redueixin la contractació temporal no causal.

L'atur afecta, en major grau, els sectors de població amb més dificultats, com les dones i el jovent. Hem de parar atenció especialment al col·lectiu de persones aturades de llarga durada i de les majors de 45 anys pel risc d'exclusió social que comporta aquesta situació.

“L'atur afecta, en major grau, a dones i jovent”

Qualitat de vida

Tot sembla indicar que en els propers anys Barcelona continuarà rebent població extracomunitària. L'elevat nombre d'idiomes que conviuen a Barcelona és un fenomen de gestió complexa que alhora ofereix un considerable potencial d'enriquiment cultural i econòmic.

“L'elevat nombre d'idiomes que conviuen a Barcelona ofereix un considerable potencial”

El CESB considera necessari introduir programes d'orientació i informació professional per reconduir els estudiants cap a aquelles ofertes formatives i estudis amb més demanda en el mercat de treball.

Cal continuar mantenint l'atractiu de Barcelona com a destinació turística cultural amb serveis de qualitat per consolidar aquesta activitat. D'altra banda, s'ha d'afavorir la consolidació de les indústries culturals -edició, música, teatre, cinema...- i potenciar la creació de noves activitats i sectors estratègics -multimèdia, audiovisuals, etc.-.

“S'ha d'afavorir la consolidació de les indústries culturals”

S'han de fer més esforços per millorar la qualitat dels mitjans de transport públic, incrementar-ne la capacitat i freqüència, i augmentar la xarxa de carril bus per reduir l'ús del transport individual en els desplaçaments cap a la ciutat. També cal afavorir l'ús de la bicicleta.

Cal més inversió per millorar les condicions de vida de les persones grans que viuen soles i les dependents, així com les mancades de recursos.

Any 2005

Mercat de treball i polítiques actives

L'any 2005 ha resultat especialment intens en l'àmbit dels acords signats dins del marc del diàleg social: l'Acord Estratègic per a la Internacionalització, la Qualitat en l'Ocupació i la Competitivitat de l'Economia Catalana, l'Acord Interconfederal de Negociació Col·lectiva 2005, i l'Acord Interprofessional de Catalunya 2005-2007.

A la ciutat de Barcelona, durant l'any 2005, podem apreciar que la indústria ha perdut pes en el conjunt de l'ocupació, raó per la qual hem de concentrar esforços per potenciar una indústria amb més valor afegit i més competitiva.

La ciutat de Barcelona necessita avançar decididament cap a la modernització de la seva ocupació sobre la base de compatibilitzar les necessitats objectives dels projectes empresarials, amb les necessitats dels treballadors/es de conciliar la vida laboral amb la personal, actualitzar i ampliar la formació i millorar les expectatives professionals i de promoció.

Sobre la qualitat de vida

El CESB es mostra favorable al desenvolupament de plataformes d'intercanvi cultural i econòmic amb els països o regions d'origen dels residents estrangers de la nostra ciutat.

La dificultat per accedir a un habitatge assequible continua sent una de les principals preocupacions de la nostra societat i un dels factors que més distorsiona determinades pautes de comportament social.

“Entenem urgent i necessari millorar la xarxa de rodalies”

Entenem urgent i necessari un esforç inversor per part de les administracions competents a fi de millorar la xarxa de rodalies per tal que el transport públic sigui una alternativa real al vehicle privat en els desplaçaments entre municipis.

Any 2006

Per ser sostenible a mitjà termini requereix accions i mesures que afavoreixin el creixement de la productivitat.

Sobre el mercat laboral

A Barcelona, la població activa ha disminuït, fet que trenca la tendència alcista fins ara observada. És especialment significatiu el creixement sostingut de la taxa d'ocupació femenina. L'evolució de l'atur apunta a un mercat de treball en situació propera a l'atur “tècnic” o estructural.

La disminució de la temporalitat a la contractació i la necessitat d'aconseguir una major qualitat de l'ocupació, especialment en el sector serveis, són elements fonamentals per a la competitivitat i un terreny on es demanden esforços i polítiques dissenyades ad hoc.

“Aconseguir una major qualitat de l'ocupació és fonamental per a la competitivitat”

Sobre la qualitat de vida

Si bé hi continua havent diferències entre els districtes de la ciutat en variables com ara l'esperança de vida, el nivell d'estudis màxim assolit o la taxa d'atur, el comportament dels indicadors apunta a una convergència. El CESB considera que s'han de potenciar les polítiques de transformació urbana i de desplegament d'equipaments que contribueixin a aquesta convergència.

“Continua havent diferències entre els districtes de la ciutat en variables com ara l'esperança de vida, el nivell d'estudis màxim assolit o la taxa d'atur”

El perfil de població reflecteix, un any més, tres grans noves realitats: l'envelliment de la població, el creixement de les noves tipologies de llars i la presència d'un important contingent de residents estrangers. Aquests fenòmens generen noves necessitats en matèries com els serveis socials, l'educació o l'habitatge.

L'habitatge constitueix la principal preocupació dels barcelonins. En efecte, la divergència entre l'evolució dels preus de l'habitatge i la dels ingressos familiars ha alterat els patrons d'emancipació del jovent i ha exclòs del mercat el segment de la

demanda amb una renda més reduïda. Les rendes més baixes no es beneficien dels incentius fiscals en IRPF per a la compra d'habitatge, ni disposen de capacitat de finançament per adquirir HPO amb el nivell de preus actual.

En aquest sentit, creiem necessari assolir un ampli acord per prioritzar el foment en la rehabilitació del parc d'habitatges i refermar l'aposta per desplegar una oferta d'HPO de lloguer assequible i adequada a les noves tipologies de llars.

Any 2007

El canvi de la situació conjuntural que s'inicia a final de l'any 2007, ha portat a un procés de desacceleració econòmica, un augment de la tensió inflacionista i una disminució de la creació d'ocupació.

Sobre el mercat laboral

Hem d'alertar d'unes dades que apunten tendències que poden ser preocupants a mitjà termini per a la ciutat; ens sembla un exercici de responsabilitat que hauria d'esperonar les administracions i totes les institucions que actuen en el món de l'economia i el mercat de treball a preveure mesures per adaptar els mecanismes de què disposem o implementar mecanismes nous per fer front a una nova situació econòmica.

Cal apostar pel desenvolupament d'activitats basades en la innovació i l'ús intensiu del coneixement per aconseguir un teixit econòmic i productiu més competitiu i amb més i millor ocupació. També és important adoptar mesures tendents a mantenir el pes de la producció industrial a Barcelona.

“Cal apostar pel desenvolupament d'activitats basades en la innovació i l'ús intensiu del coneixement”

Malgrat la positiva evolució de les taxes d'ocupació femenina i masculina, tant en valors absoluts com pel que fa a la convergència, encara hi ha una diferència de 14 punts entre homes i dones.

Cal apostar pels itineraris personalitzats d'orientació, informació i seguiment de les persones en situació de desocupació, així com establir protocols de recol·locació davant situacions de tancament d'empreses.

“Itineraris personalitzats d'orientació, informació i seguiment de les persones en situació de desocupació”

Sobre la qualitat de vida

Cal destacar la persistència d'aspectes importants en què s'ha de continuar fent un esforç per trobar respostes efectives:

La població de gent gran que supera el 20%, el 25% de la qual viu sola i, per tant, requereix atenció específica dels serveis socials.

A les dificultats en l'emancipació de la gent jove a causa dels preus de l'habitatge.

Culminar i completar la inversió en infraestructures i el model de gestió d'aquestes.

Mobilitat i transport adaptar la xarxa de Rodalies Renfe, ampliació del metro, tramvia...

Potenciar projectes que apostin pel coneixement i la transferència de tecnologia.

Recerca i desenvolupament: s'ha de continuar apostant per la creació de centres de referència de recerca i desenvolupament.

Atracció de seus d'organismes estatals i comunitaris.

Habitatge: potenciar les polítiques públiques i els instruments adequats per tal de facilitar l'accés a l'habitatge.

Any 2008

Les dificultats de liquiditat derivades de la crisi financera internacional han agafat més envergadura de l'esperada. Serà necessari actuar davant l'augment de la població desocupada, no només amb mesures passives, sinó aprofitant aquesta situació per aprofundir i millorar l'ocupabilitat de les persones, una via que, segurament, no tindrà efectes immediats, però permetrà situar-se millor en el moment de la recuperació.

En aquest context, el diàleg adquireix més rellevància. La recuperació no serà ràpida ni fàcil, però hem de fer camí i empènyer per aconseguir aquesta fita.

Mercat de treball

El 2008 es van confirmar els temors d'una greu contracció de l'economia mundial. Al mercat laboral és on es percep amb més intensitat aquesta realitat: creix la desocupació, baixa l'afiliació a la Seguretat Social i la contractació.

“Creix la desocupació, baixa l'afiliació a la Seguretat Social i la contractació”

La ciutat ha de reaccionar davant aquesta situació que afecta a tots els sectors, agents i ciutadans. Totes les administracions, en la mesura de les seves competències, han de prendre mesures urgents per pal·liar els efectes negatius i per prevenir el futur. Els àmbits en què resulten més necessàries les polítiques públiques són:

Protecció social, per donar suport a les persones que pateixen els problemes de la desocupació, les persones treballadores en règim d'autònoms que no han generat dret a prestació i la de persones treballadores sense dret a prestacions d'atur o les que, per diferents raons, estan esgotant aquest dret.

Inversió productiva, com a principal solució per garantir l'activitat econòmica i l'ocupació.

Model de ciutat, amb una aposta clara per mantenir l'activitat productiva i el seu atractiu com a seu de fires, congressos i d'un turisme de negocis i de qualitat.

Infraestructures vinculades a la mobilitat pública pels seus efectes sobre l'activitat econòmica i la qualitat de vida de ciutadans i ciutadanes.

Inversió i contractació pública. La reacció davant la crisi exigeix la coordinació de les administracions i dels governs -autonòmic i de l'Estat-, i la UE.

Sobre les polítiques actives d'ocupació

Cal reorientar i actualitzar les polítiques actives d'ocupació per adaptar-les a les actuals realitats i a les necessitats del mercat de treball i de les persones. En aquest àmbit, a Barcelona s'ha treballat en el marc de la concertació amb els agents socials, però són necessàries reformes en l'àmbit autonòmic i de l'Estat perquè, des de l'àmbit local, les accions s'adaptin a les característiques de les persones que augmenten les llistes de l'atur.

A Barcelona, Ajuntament i agents socials i econòmics, van signar, el 22 de maig de 2008, el Pacte per a l'Ocupació de Qualitat a Barcelona 2008-11. Aquest ha de ser el punt de partida per a promoure un mercat de treball de qualitat, inclusiu, d'alta productivitat i que generi oportunitats professionals per a tothom.

Sobre la qualitat de vida

En un escenari dominat per la crisi econòmica apareixen elements que posen de manifest amenaces sobre el benestar social i la qualitat de vida a les llars a mesura que augmenta la recessió. Es tracta d'impactes que requereixen una resposta decidida de les polítiques públiques, en àmbits com:

Cohesió social, mitjançant polítiques de prevenció de la pobresa i d'inclusió de col·lectius en risc per la crisi.

La lluita contra la pobresa ha de contemplar, com a mínim, dues vessants:

- a) polítiques dirigides a persones que viuen per sota dels llindars mínims i sense ingressos
- b) polítiques de prevenció per evitar que determinats col·lectius arribin a situacions difícilment reversibles.

La política pública integral d'accés a l'habitatge és cada vegada més rellevant.

Educació. Millorar l'èxit acadèmic ha de ser una política prioritària.

Medi ambient i mobilitat. Millorar el transport públic, la seva freqüència, horaris i confortabilitat. Igualment, cal millorar la xarxa de carril bici.

Any 2009

L'aplicació de mesures de tipus lineal no és suficient ni equitativa, sinó que cal incidir en la reducció dels desequilibris econòmics i socials.

Sobre el mercat de treball

Per assegurar les expectatives de creixement de l'ocupació, superar aquesta crisi i recuperar l'impuls de Barcelona, caldrà fer

esforços per mantenir la inversió productiva, el model de ciutat, la construcció d'infraestructures, i fer una aposta clara per a la inversió i la contractació pública com a motors econòmics i de generació d'ocupació.

Qüestió a part la constitueixen les polítiques fiscals, que hores d'ara no han estat reformades, i que podrien tenir efectes positius a l'hora de repartir el pes dels costos de la crisi de manera proporcional a les taxes de riquesa de la població.

Sobre les polítiques actives d'ocupació

De fet, una de les característiques que comencen a presentar els perfils de les persones aturades és la cronicitat de la situació d'atur i les polítiques actives d'ocupació han de ser un dels instruments imprescindibles per fer-hi front, si bé cal reorientar-les i posar-les al dia.

“Una característica que comencen a presentar els perfils de les persones aturades es la cronicitat”

Cal desenvolupar una formació professional adequada i compatible amb les necessitats derivades del teixit econòmic de Barcelona i la seva àrea metropolitana.

Pel que fa a l'orientació professional, cal que es construeixin itineraris professionalitzadors, amb una atenció molt més personalitzada que fins ara.

El CESB creu que cal millorar la capacitat d'intermediació del serveis d'ocupació públics.

Sobre la qualitat de vida

L'atur, com a expressió més dura de la crisi, acaba per deteriorar les expectatives de les persones. La família és l'àmbit bàsic on es generen estratègies de defensa davant del efectes immediats de l'atur.

El que ha d'aportar guanys futurs en qualitat de vida és la potenciació de sectors econòmics nous i de tradicionals susceptibles d'augment de productivitat, donant-li a la formació la rellevància que mereix, tot afavorint la recerca i la innovació.

Atès que les condicions de mercat per a l'habitatge en propietat no són idònies, creiem que correspon al sector públic afavorir-ne l'accés al mercat de lloguer, amb fórmules flexibles.

Any 2010

L'any 2010, es preveu que la destrucció neta de llocs de treball acabi i que aquests augmentin lleugerament, tot i que això no permetrà absorbir en poc temps l'elevat nivell de d'atur present a la nostra economia. Amb tot això es presenten nous problemes, tant econòmics com de cohesió social, als quals s'haurà de fer front a partir de la realitat i dels recursos de què disposem.

En aquest escenari cal ser rigorós en l'adopció de mesures i en la potenciació del diàleg social i afavorir una predictibilitat de les mesures que doni serietat i possibilitats d'atorgar confiança als operadors per tirar davant els seus projectes, evitant al mateix temps canvis sobtats, imprevistos i reiterats que no tinguin una causa prou justificada.

“Sortirem d'aquesta crisi si som capaços de fer competitives les nostres empreses”

Cal assenyalar que només sortirem d'aquesta crisi si som capaços de fer competitives les nostres empreses, i si fem que l'esperit emprenedor agafi cada cop més volada i respecte.

Sobre el mercat de treball

En una situació de contracció del mercat de treball cal esperar un increment de les taxes de pobresa, probablement un augment de l'economia submergida –amb el que això representa de subocupació i pèrdua de drets– i una baixada del consum. En aquest escenari haurien d'emergir amb força les polítiques de protecció social i d'inversió pública.

S'ha d'assenyalar com un element que cal corregir les altes taxes de temporalitat del nostre mercat de treball, especialment entre les dones i les persones més joves, que en el nostre cas estan per sobre de la mitjana europea.

“Cal corregir les altes taxes de temporalitat del mercat de treball, especialment entre les dones i les persones més joves”

Resulta preocupant l'increment de persones que fa més de 12 mesos que cerquen feina. Aquest fet és particularment preocupant en el col·lectiu de persones majors de 55 anys.

D'altra banda, hem de destacar l'excel·lent percentatge de població amb estudis superiors, però cal garantir que aquests treballadors i treballadores puguin assolir les seves expectatives. Correm el risc que aquest talent cerqui sortides professionals en altres indrets. La retenció d'aquest talent és imprescindible per a la ciutat, així com per poder atreure professionals d'arreu del món.

Polítiques actives d'ocupació

La formació i l'orientació són dues eines fonamentals per millorar l'ocupabilitat de les persones i per ajudar-les a transitar cap a una nova ocupació.

“Cal potenciar els programes adreçats al foment de l'esperit emprenedor i a la creació de noves empreses”

Considerem que cal continuar potenciant programes adreçats al foment de l'esperit emprenedor i a la creació de noves empreses, imprescindibles per a la generació d'ocupació.

Sobre la qualitat de vida

La qualitat de vida va relacionada directament amb l'aposta per la cohesió social. La prioritat ha de ser aconseguir impulsar un compromís de la ciutat en el qual tots els actors públics, comunitaris, associatius, les organitzacions empresarials i sindicals, les universitats, els col·legis professionals i la ciutadania en general treballin per fer de Barcelona una ciutat més inclusiva i solidària, amb més capacitat per abordar conjuntament els problemes i reptes que plantegen l'actual complexitat social i l'impacte de la crisi econòmica.

Hem de destacar la tasca de les entitats de la ciutat en la lluita contra la pobresa, per minimitzar les repercussions de la crisi econòmica i per millorar la qualitat de vida amb el suport d'un nombre significatiu de voluntaris i voluntàries. Creiem que la tasca de les entitats i les persones que actuen de forma voluntària i altruista mereix un especial reconeixement social i institucional.

“Considerem positiu que l'Ajuntament destini a tots els planejaments urbanístics més del 40% del sostre dedicat a habitatges amb algun tipus de protecció”

Per donar resposta a les diverses problemàtiques relacionades amb l'habitatge s'ha d'anar més enllà del planejament i la construcció d'habitatge protegit. Considerem positiu que l'Ajuntament de Barcelona destini a tots els planejaments urbanístics més del 40% del sostre dedicat a habitatges amb algun tipus de protecció.

Any 2011

L'economia espanyola i catalana ha anat disminuint el seu ritme d'activitat, entrant ja a l'any 2012 amb valors negatius, fruit de la caiguda cada cop més intensa de la demanda interna.

Sobre el mercat laboral i les polítiques actives

La contractació registrada posa de manifest unes elevades taxes de temporalitat. La temporalitat hauria de quedar restringida a situacions en què per necessitats productives sigui estrictament indispensable. L'estabilitat en el lloc de treball és un element que genera confiança i afavoreix la lleialtat del treballador/a envers l'empresa i, com a conseqüència, repercuteix en la productivitat.

“L'estabilitat en el lloc de treball és un element que genera confiança”

Les actituds positives de la persona treballadora respecte a l'empresa augmenten a mesura que s'incrementa el seu grau de satisfacció i, en sentit contrari, disminueixen quan la satisfacció és més baixa.

Una vegada més insistim en la necessitat d'un model econòmic i social en el qual la productivitat sigui una derivada de l'ús intensiu del coneixement aplicat a l'R+D+i.

El CESB considera que les polítiques actives orientades a retenir el talent de les persones que voldríem desenvolupar la seva carrera professional a casa nostra són imprescindibles.

“Les polítiques orientades a retenir el talent de les persones són imprescindibles”

Sobre la qualitat de vida

Creiem necessari mantenir i impulsar un parc públic d'habitatge per donar resposta a les demandes no cobertes pel mercat lliure i alhora mantenir l'activitat del sector més afectat per la crisi econòmica.

Any 2012

Barcelona es troba entre les ciutats més ben posicionades del món quant a producció científica i té una bona posició geoestratègica, treballadors i treballadores en serveis intensius de coneixement i capacitat exportadora. Considerem que té actius suficients per aconseguir sortir de la crisi i situar-se entre les ciutats capdavanteres.

També hem d'advertir que, juntament amb les seves potencialitats i capacitats, té febleses que cal esmenar com les dificultats que travessen el comerç de proximitat i les empreses industrials que havien constituït el motor de desenvolupament de Barcelona.

Sobre el mercat laboral

El sector serveis manté un creixement constant i cal ressaltar que els serveis intensius en coneixement representen el 48,6% de l'afiliació a la Seguretat Social a Barcelona.

“Els serveis intensius en coneixement representen el 48,6% de l'afiliació a la SS”

Encoratgem els poders públics a crear les condicions necessàries per aconseguir una ràpida reactivació econòmica i la creació de llocs de treball. Aquesta responsabilitat hauria de ser compartida amb els agents econòmics i socials aprofitant el seu coneixement de la realitat econòmica més immediata.

Sobre les polítiques actives d'ocupació

D'acord amb les recomanacions de l'OIT, caldria reforçar els projectes d'economia social atesos els avantatges competitius que presenten i la capacitat de generar riquesa i ocupació en el territori on s'ubiquen.

Una altra línia que s'ha de treballar i potenciar són els parcs científics, per la seva capacitat de generar empreses innovadores i intensives en coneixement.

Sobre qualitat de vida

Les indústries culturals no només formen part de l'oferta d'oci i lleure, sinó que s'han de llegir en clau de progrés cultural i valorant la seva contribució al desenvolupament de la creativitat.

“Reforçar els projectes d'economia social atesos els avantatges competitius que presenten”

Any 2013

Cal destacar que es detecta una inflexió positiva en el mercat laboral en acabar l'any 2013, ja que el nombre de persones treballadores s'estabilitza i el d'empreses augmenta a Barcelona per primera vegada des de 2007.

Considerem que potenciar el desenvolupament de les capacitats emprenedores i científiques de Barcelona hauria de ser una prioritat per aconseguir una sortida de la crisi que la situï entre les ciutats que lideraran el procés de reactivació econòmica.

“El desenvolupament de les capacitats emprenedores i científiques de Barcelona hauria de ser una prioritat”

Al sector públic li correspon dissenyar polítiques d'impuls de l'activitat i la qualitat de l'ocupació per crear un entorn de confiança que mantingui i millori les activitats econòmiques tradicionals i que, alhora, faciliti la creació i atracció de noves empreses.

Sobre el mercat laboral

La recuperació de l'activitat econòmica i la creació d'ocupació són els principals reptes als quals ens hem d'enfrontar, aprofitant els avantatges de la ciutat.

Instem els poders públics a crear les condicions necessàries per aconseguir una ràpida reactivació econòmica i la creació de llocs de treball.

Aquesta responsabilitat hauria de ser compartida amb els agents econòmics i socials aprofitant la seva capacitat d'aconseguir acords per consens.

Cal reforçar els serveis públics d'ocupació i millorar la coordinació amb la resta d'actors del sector privat que intervenen en les polítiques actives d'ocupació i amb les administracions amb competències específiques en aquest àmbit.

“Cal reforçar els serveis públics d'ocupació”

Un dels elements rellevants que cal tractar en la negociació col·lectiva és la regulació de les retribucions des d'una perspectiva àmplia i tenint en compte la importància del poder adquisitiu salarial per a la recuperació econòmica i l'estímul del consum privat donada la delicada situació de determinades empreses i sectors.

Sobre les polítiques actives d'ocupació

La formació determina la capacitat de les empreses i de les persones per innovar i aconseguir un model econòmic més eficient i sostenible. La planificació i el desenvolupament d'aquestes polítiques ha de partir d'un coneixement acurat de la realitat, i, en aquest context, el paper dels agents econòmics i socials hauria de ser rellevant atès que són els que es troben en primera línia.

S'ha d'actuar per aconseguir crear una autèntica cultura emprenedora i, de l'altra, s'han de simplificar i agilitar els tràmits i procediments de creació d'empreses. Així, cal reforçar les iniciatives i els mòduls formatius de creació d'empreses.

Sobre qualitat de vida

La cultura és un dels punts forts de la ciutat i un dels que estan ajudant més a la consolidació de la marca Barcelona. Considerem que les indústries culturals s'han de llegir en clau de progrés cultural i valorant-ne la contribució al desenvolupament de la creativitat.

Any 2014

En turisme, s'ha d'avançar en els plans de desconcentració, amb l'objectiu d'aconseguir reduir els problemes que es produeixen en la convivència i els usos de l'espai públic en determinades zones de la ciutat.

Mercat laboral

El mercat laboral segueix plantejant grans reptes: atur de llarga durada, disminució de la població activa i un elevat índex de temporalitat.

“Reptes: atur de llarga durada, disminució de la població activa i un elevat índex de temporalitat”

A Barcelona les persones amb titulació superior són les que tenen un pes més gran en la població activa, ocupada i contractada i són l'únic grup amb augments constants d'ocupació. Mantenir, i fins i tot incrementar, els llocs de treball de qualificació professional mitjana i alta és imprescindible per millorar la competitivitat del teixit productiu i la qualitat de l'ocupació.

Un element que cal tenir molt present a l'hora de dissenyar cadascun dels programes contra l'atur és la distribució d'aquest als districtes i barris de la nostra ciutat.

“Els programes contra l’atur han de tenir en compte la seva distribució als districtes i barris ”

Polítiques actives d’ocupació

Creiem que cal intensificar els esforços prioritant els programes adreçats a les persones que tenen més dificultats per inserir-se al mercat de treball.

Qualitat de vida

S’han de potenciar les mesures per reduir l’emissió de gasos i partícules sòlides a la ciutat, amb especial atenció als produïts en les operacions de trànsit marítim al port.

Recuperar les polítiques de rehabilitació d’habitatges i edificis tindrà impactes positius sobre l’ocupació, la seguretat dels edificis i la qualitat de vida. Hauria de potenciar-se l’adaptació dels habitatges on resideixen persones amb necessitats especials de mobilitat i la rehabilitació de llars que no reuneixen les condicions adequades d’habitabilitat.

“Hauria de potenciar-se l’adaptació dels habitatges on resideixen persones amb necessitats especials”

La població més gran de 65 anys continua creixent. Aquesta dinàmica demogràfica, que assenyalava una millora de l’esperança de vida, requereix estendre i millorar els serveis d’atenció a les persones d’aquest col·lectiu, fomentar la seva autonomia i fer front als problemes que comporta la solitud.

Any 2015

El 2015, les millores en la demanda interna, amb una evident revitalització del consum i de la inversió, en la situació financera i en els indicadors de confiança, com també un cert repunt de la inversió pública van afavorir la creació d’ocupació.

Hem de deixar palès perquè les unitats econòmiques rellevants a l’economia global ja no són els estats, sinó les ciutats i les seves àrees metropolitanes. Malgrat que els estats i els organismes supranacionals són els responsables en exclusiva de les polítiques macroeconòmiques, les fonts de riquesa i d’especialització productiva i/o comercial són cada vegada més les ciutats i les àrees metropolitanes.

“Cal impulsar les potencialitats de Barcelona i la seva àrea metropolitana per convertir-les en realitats”

Fet el primer pas cap a un model econòmic que transcendeix el model industrial del segle XX, cal impulsar les potencialitats de Barcelona i la seva àrea metropolitana per convertir-les en realitats i font de generació de riquesa i feina a fi de consolidar el desenvolupament d’un nou model productiu a partir de vectors de canvi com l’economia del coneixement, aprofitar noves potencialitats com ara l’economia verda i circular, cercar fórmules eficients en l’ús dels recursos i l’economia social i solidària.

Mercat de treball

Malgrat l’evolució positiva de l’atur, s’ha de tenir en compte que aquesta millora no trenca la distribució territorial de la població desocupada.

Durant la crisi ha disminuït el poder adquisitiu dels salaris, han augmentat les bretxes salarials entre homes i dones i entre generacions, i s’ha incrementat la població que no percep cap classe de prestació, mentre que els preus de consum i de lloguer d’habitatges caminaven en un altra direcció.

“Han augmentat les bretxes salarials entre homes i dones i entre generacions”

En l’àmbit de les relacions laborals s’ha d’impulsar el diàleg social i la concertació entre els agents econòmics, socials i institucionals a fi de corregir els desequilibris actuals, com ara les taxes de temporalitat i les bretxes salarials, entre d’altres. Tot això tenint present que Barcelona i el seu entorn tenen característiques econòmiques pròpies que han de ser reconegudes a la negociació col·lectiva.

Polítiques actives d'ocupació

El CESB proposa als òrgans de govern municipal recuperar l'esperit del Pacte local per a l'ocupació com a instrument de participació i concertació.

“Recuperar l'esperit del Pacte local per a l'ocupació com a instrument de participació i concertació”

Qualitat de vida

Cal aprofundir en els serveis adreçats a la gent gran i redimensionar-los per fer front a l'augment de la demanda que, sens dubte, es produirà.

Cal recordar que la cultura defineix una societat i la seva manera d'interpretar i construir les relacions socials, econòmiques i interpersonalmentals. Fomentar la cultura i posar a l'abast de la ciutadania totes les seves formes d'expressió és posar la llavor de la creativitat i de la innovació en tots i cadascun dels aspectes de la vida social i econòmica.

“Fomentar la cultura és posar la llavor de la creativitat”

S'han de potenciar les mesures per reduir l'emissió de gasos a la ciutat, amb especial atenció a les produïdes en les operacions de trànsit marítim al port de Barcelona, en activitats de càrrega i descàrrega i les degudes a l'ús de vehicles privats. Per fer front a aquestes situacions, instem l'Ajuntament a estudiar la possibilitat d'instal·lar un sistema d'alimentació elèctrica per als vaixells al port i reordenar els horaris de càrrega i descàrrega desincronitzant-los d'altres com els escolars.

“Reordenar els horaris de càrrega i descàrrega desincronitzant-los d'altres com els escolars”

Barcelona és, entre les grans ciutats espanyoles, aquella on cal destinar una quantitat més gran dels ingressos a pagar el lloguer, una situació que s'hauria de revertir amb polítiques públiques adequades com ara l'ampliació del parc d'habitatge públic de lloguer assequible. Tenint en compte que més del 80% dels desnonaments són de pisos de lloguer, les mesures per prevenir-los van lligades a l'augment del nombre d'habitatges públics i als ajuts de lloguer.

Any 2016

Barcelona continua ben posicionada en el context internacional i europeu com a ciutat amb una marca global i una bona reputació que la fan atractiva per als negocis, l'emprenedoria, la inversió estrangera i la captació de talent.

Barcelona i la seva àrea impulsen i han fent-lo el desenvolupament d'un model productiu més just i sostenible amb l'objectiu de crear riquesa i llocs de treball de qualitat i reduir les desigualtats. El desenvolupament de l'economia del coneixement, l'economia verda i el suport a l'economia social i solidària són els vectors clau en l'estratègia de la ciutat per assolir aquests reptes.

“Barcelona i la seva àrea impulsen el desenvolupament d'un model productiu més just i sostenible”

Mercat de treball

Els elevats nivells de formació de la població activa de la ciutat són un potencial, no obstant, cal advertir que aquests percentatges no es traslladen de manera automàtica als nivells de qualificació de les ocupacions i categories professionals.

Considerem que l'Ajuntament de Barcelona ha d'impulsar el diàleg entre totes les parts concernides per definir noves estratègies de la ciutat des d'una perspectiva que doni pas a activitats productives intenses en coneixement.

L'atur de llarga durada és un problema social i individual de gran magnitud, ja que concentra en la població més vulnerable.

Es manté la caiguda del poder adquisitiu dels salaris, l'augment de les bretxes salarials entre homes i dones i entre generacions, i l'increment de la població que no percep cap classe de prestació.

“Els elevats nivells de formació de la població activa de la ciutat són un potencial”

Polítiques actives d'ocupació

El CESB considera que cal intensificar els esforços portats a terme i prioritzar els programes adreçats a les persones amb més dificultats d'inserció en el mercat de treball. En aquest marc, es proposa recuperar l'esperit del Pacte local per a l'ocupació com a instrument de participació i concertació.

Qualitat de vida

Des del començament de la crisi ha augmentat la desigualtat entre els barris de Barcelona. També s'han accentuat les diferències dels barris més rics i més pobres amb relació a la mitjana de la ciutat. Així mateix s'ha incrementat el nombre de barris que només arriben fins al 60% de la renda familiar disponible mitjana de la ciutat, un percentatge que es considera rellevant com a nivell per parlar d'àrees en risc de pobresa.

“S'han accentuat les diferències dels barris més rics i més pobres amb relació a la mitjana de la ciutat”

Pel que fa a la qualitat de l'aire, considerem que s'han de potenciar les mesures per reduir l'emissió de gasos a la ciutat, amb especial atenció a les produïdes en les operacions de trànsit marítim, en activitats de càrrega i descàrrega i les degudes a l'ús de vehicles privats.

Durant el darrer quinquenni, per cada operació de compravenda d'habitatges es van signar de mitjana quatre contractes de lloguer.

Si es combina la renda disponible al territori i la salut mental de les persones adultes, s'observa que els districtes amb renda més baixa tenen un percentatge més elevat de ciutadania que pateix ansietat o depressió.

“S'han de potenciar les mesures per reduir l'emissió de gasos”

Any 2017

L'ocupació creada es caracteritza per salaris més baixos i amb una proporció de contractes indefinits sobre el total inferior a la dels anys anteriors a la crisi.

Barcelona i la seva àrea impulsen i han de continuar impulsant el desenvolupament d'un model productiu més just i sostenible. Els sectors estratègics que esdevenen un eix vertebrador de la transformació del model productiu són la indústria manufacturera, l'economia digital, els sectors creatius, l'economia verda i circular, la salut i Bio i l'economia social i solidària.

“La indústria és un sector clau per a la competitivitat de l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana”

La indústria és un sector clau per a la competitivitat de l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana, que compten amb clusters industrials de referència -com el químic, l'alimentari o el de l'automoció- i treballen per a desenvolupar la indústria 4.0.

Mercat de treball

La població que, com a màxim, ha cursat fins a primària es redueix any rere any, i, a l'altre extrem, les persones amb titulació superior són el grup majoritari dins de la població activa i, ocupada, amb un pes molt superior al de la resta d'àmbits i són l'únic grup que guanya ocupació des de l'any 2008. Un altre aspecte positiu que cal destacar és la participació de les dones en el món del treball. També són les que presenten els nivells de formació més elevats.

“Les dones presenten els nivells de formació més elevats de la població activa”

La qualificació de la nostra població presenta un dèficit de nivells intermedis, en particular de formació professional.

Polítiques actives d'ocupació

Compartim la diagnosi de la Fundació BCN FP sobre la situació de la formació professional a la ciutat, així com els seus reptes de futur, com són el fer de l'FP integrada una aposta real i clara a la ciutat de Barcelona, dotant-la dels recursos necessaris, continuar treballant per consolidar la xarxa centre-empresa-administració, treballar per incentivar la innovació a les aules.

Qualitat de vida

El CESB considera preocupant l'augment de la taxa d'abandonament escolar de la població entre 18 i 24 anys, i les notables diferències per districtes en les taxes de persones graduades.

Cal incentivar l'ús del transport públic i adoptar mesures de racionalització del trànsit intern.

Els increments dels preus de l'habitatge de segona mà del darrer any han estat generalitzats a tots els districtes. Barcelona presenta els preus de venda més alts del segment de segona mà a Espanya, i també és la que requereix destinar una quantitat més gran d'ingressos per pagar l'arrendament.

“Barcelona és la ciutat que requereix destinar una quantitat més gran d'ingressos per pagar l'arrendament d'un habitatge”

Si es combina la renda familiar disponible i la salut mental de les persones adultes, s'observa que els districtes amb renda més baixa tenen un percentatge més elevat de persones que pateixen ansietat, depressió i els trastorns crònics més prevalents, a més d'una tendència a percebre la seva salut de forma negativa, especialment les dones. Les desigualtats segons classe social s'han incrementat entre 2006 i 2016, tant en homes com entre les dones.

“Els districtes amb renda més baixa (i especialment les dones) tenen un percentatge més elevat de ciutadania que pateix ansietat, depressió i els trastorns crònics”

El CESB coincideix amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona que posar en evidència l'existència de desigualtats socials en salut és cabdal per incloure-les al debat públic i a l'agenda política.

Any 2018

Barcelona i la seva àrea impulsen, i han de continuar impulsant, el desenvolupament d'un model productiu més just i sostenible, basat en la sostenibilitat en totes les seves dimensions: econòmica, social i ambiental.

Mercat de treball

Hem de destacar el descens de la població ocupada i l'increment de l'aturada i, així com, l'emigració d'un nombre considerable de persones joves juntament amb la reemigració d'una part de les persones d'altres països que s'havien incorporat al món del treball a Barcelona. Calen polítiques per revertir les tendències demogràfiques actuals a fi d'afavorir un rejuveniment que incrementi les taxes de reposició de mà d'obra i que, al mateix temps, garanteixi els recursos necessaris per a les prestacions i els serveis per mantenir l'estat del benestar i la cohesió social.

“Calen polítiques per afavorir un rejuveniment”

Cal tenir en compte que l'increment del nombre de contractes registrats va en paral·lel a l'augment de la contractació de molt curta durada i al manteniment d'unes taxes elevades de temporalitat.

La temporalitat no justificada pot tenir efectes negatius sobre la productivitat i la competitivitat, atès que la rotació permanent de persones en un mateix lloc de treball suposa una pèrdua de coneixement.

L'altre aspecte que convé tenir present en la intervenció és l'atur de llarga durada i, especialment, el femení de molt llarga durada.

S'han de consolidar les activitats emergents relacionades amb l'ús intensiu del coneixement, potenciar el lideratge de Barcelona en les activitats en què és capdavantera i impulsar l'emprenedoria i l'atracció de noves empreses. En aquest context, considerem que cal més implicació amb els parcs científics i tecnològics de les universitats i amb els centres d'R+D.

“S'han de potenciar el lideratge de Barcelona en les activitats en què és capdavantera”

Les dades salarials desagregades per sexe i edat coincideixen en l'existència de bretxes salarials que, a més a més, es reproduïxen en les percepcions per jubilació i per desocupació. També reflecteixen una contenció de les remuneracions salarials durant la darrera dècada.

“Les dades salarials reflecteixen una contenció de les remuneracions durant la darrera dècada”

La millora del poder adquisitiu dels sous s'ha d'analitzar des d'una doble perspectiva, la negociació col·lectiva i la realitat o capacitat econòmica de les empreses. Aquest apartat és cabdal per fer front a les bretxes salarials. La reducció de les desigualtats esdevé un actiu per retenir el talent jove i el femení.

També s'han de tenir en compte els preus de béns bàsics com l'habitatge, els subministraments, els serveis d'atenció a la infància i la gent gran, i d'altres, com l'educació i els serveis de salut no coberts pel sistema públic, en què les diverses administracions poden actuar d'acord amb les seves competències.

Respecte als trastorns mentals i de comportament, calen mesures per fer front als riscos psicosocials, tenint en compte que la població femenina ocupada és la més afectada.

Polítiques actives d'ocupació

En el curs 2016-2017 s'incrementa el preu de la matriculació d'FP, cosa que fa que la matriculació se'n ressenti. Aquest fet pot suposar una barrera per a moltes persones en una situació econòmica vulnerable.

Qualitat de vida

Un dels trets més característics de la demografia de la ciutat és l'envelliment. Cal aprofundir en els serveis adreçats a la gent gran i redimensionar-los per fer front a l'augment de la demanda.

La distribució de la renda per barris també presenta un to general d'estabilitat amb relació a anys anteriors, i es perfila el fort contrast de renda entre els barris de la zona oest i els de la zona nord. Malgrat la millora dels dos darrers anys, des del començament de la crisi ha augmentat la desigualtat entre els barris de Barcelona.

“Cal aprofundir en els serveis adreçats a la gent gran i redimensionar-los”

Cal recordar que la cultura no només és un producte de consum.

Cal potenciar sistemes de mobilitat menys contaminants, ampliar i millorar la xarxa de transport públic de metro i autobús i fomentar la utilització de vehicles elèctrics i la bicicleta.

La demanda de lloguer a la ciutat ha anat a l'alça durant els darrers anys. Barcelona continua sent la ciutat espanyola que requereix una quantitat més gran d'ingressos per pagar l'arrendament.

Les darreres dades sobre la salut de les persones mostren que els barris de Barcelona que sistemàticament presenten pitjors resultats en la majoria d'indicadors estan situats al sud-est i al nord de la ciutat (la majoria es troben als districtes de Ciutat Vella i Nou Barris, i una part a Sants-Montjuïc i Sant Andreu). A l'altre extrem, hi ha barris on la majoria d'indicadors són favorables, principalment als districtes de Sarrià-Sant Gervasi i les Corts.

Les demandes més freqüents de les persones que s'adrecen als centres de serveis socials són les d'àmbit socio sanitari i de salut, seguit pels problemes de tipus econòmic o necessitats bàsiques.

Aquest informe ha estat elaborat per la secretaria general del CESB i aprovat per la Comissió Executiva

President en funcions: Juan José Casado

Ajuntament: Raquel Gil

CCOO: Raquel de Haro

FTN: Mariano Domingo

UGT: Juan José Casado

PIMEC: Àngel Hermosilla

Secretari General: José Antonio Fernández